

GEMEENTE DRUTEN

ONTWERP

BESTEMMINGSPLAN

AFFERDENSE EN DEESTSE UITERWAARDEN

Opdrachtnummer : 77. 03
ID-nr. : NL.IMRO.0225.BPadw-1102
Datum : 8 februari 2011
Versie : 6
Auteurs : *mRO* b.v
Vastgesteld d.d. :

INHOUD VAN DE TOELICHTING

1	INLEIDING	5
1.1	ALGEMEEN	5
1.2	VOORGESCHIEDENIS	6
1.3	AANLEIDING	7
1.4	DOEL 8	
1.5	LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED	9
1.6	VIGERENDE BESTEMMINGSPANNEN	10
1.7	OPZET VAN DE TOELICHTING	10
2	BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE	11
2.1	LANDSCHAP	12
2.2	BEDRIJFVIGHEID	14
2.3	WONEN	14
2.4	RECREATIE	15
3	BELEIDSKADER	17
3.1	RIJKSBELEID	17
3.1.1	<i>Europese Kaderrichtlijn Water</i>	17
3.1.2	<i>Nota Ruimte</i>	17
3.1.3	<i>Ruimte voor de Rivier (PKB)</i>	19
3.1.4	<i>Beleidslijn grote rivieren</i>	19
3.1.5	<i>Waterwet</i>	20
3.1.6	<i>Flora- en faunawet</i>	20
3.1.7	<i>Natuurbeschermingswet</i>	21
3.1.8	<i>Archeologie en cultuurhistorie</i>	21
3.1.9	<i>Luchtkwaliteit en externe veiligheid</i>	22
3.2	PROVINCIAAL BELEID	22
3.2.1	<i>Ruimtelijke Verordening Gelderland</i>	22
3.2.2	<i>Streekplan Gelderland 2005</i>	23
3.2.3	<i>Kernkwaliteiten en omgevingscondities</i>	24
3.2.4	<i>Waterplan Gelderland 2010-2015</i>	24
3.2.5	<i>Nota Belvoir</i>	25
3.3	GEMEENTELIJK BELEID	25
4	RANDVOORWAARDEN - MILIEUASPECTEN	29
4.1	ALGEMEEN	29
4.2	PLAN-MER AFFERDENSE EN DEESTSE UITERWAARDEN	29
4.3	GELUIDSASPECTEN	30
4.4	BESLUIT LUCHTKWALITEIT	31
4.5	BESLUIT EXTERNE VEILIGHEID	32
4.6	BODEM	35
4.7	WATERPARAGRAAF	35
4.8	FLORA- EN FAUNAWET	37
4.8.1	<i>Algemeen</i>	37
4.8.2	<i>Conclusies en effecten van de herinrichting t.o.v. Flora en Faunawet</i>	41
4.8.3	<i>Conclusies herinrichtingsplan t.o.v. Natura 2000 gebied</i>	42
4.9	ARCHEOLOGIE	43
5	PLANBESCHRIJVING	55
5.1	RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN	55

5.1.1	<i>Waterbeweging en morfologie</i>	55
5.1.2	<i>Ecologie</i>	55
5.1.3	<i>Landschap</i>	56
5.1.4	<i>Recreatie</i>	56
5.1.5	<i>Overig</i>	57
5.2	HET INRICHTINGSPLAN	57
5.2.1	<i>Algemeen</i>	57
5.2.2	<i>Waterbeweging en morfologie</i>	58
5.2.3	<i>Ecologie</i>	61
5.2.4	<i>Landschap</i>	63
5.2.5	<i>Recreatie</i>	64
5.2.6	<i>Bedrijvigheid</i>	66
5.2.7	<i>Wonen</i>	66
5.2.8	<i>Overig</i>	67
5.3	FUNCTIES EN BESTEMMINGEN	67
6	JURIDISCHE ASPECTEN	71
6.1	ALGEMEEN	71
6.2	ANALOGIE VERBEELDING	71
6.3	PLANREGELS	72
6.4	ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING	72
7	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	77
8	OVERLEG EN INSPRAAK	79
8.1	INSPRAAK EN VOOROVERLEG	79
8.3	ZIENSWIJZEN ONTWERPPLAN	79

BIJLAGEN:

1. Inspraak en Vooroverleg behorend bij het bestemmingsplan en plan-MER Afferdense en Deestse uiterwaarden, mRO (8 februari 2011);
2. Plan-MER voor het bestemmingsplan Afferdense en Deestse uiterwaarden, mRO (8 februari 2011).

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Om voor veiligheid tegen overstromingen te zorgen en tegelijkertijd nieuwe natuur te kunnen ontwikkelen wil de gemeente Druten de Afferdense en Deestse uiterwaarden anders inrichten en meer ruimte creëren voor de Waal. In 2000 heeft de gemeente daartoe met inbreng van de bevolking het "Inrichtingsplan Afferdensche en Deestsche uiterwaarden 1999", vastgesteld. Maar de uitvoering van dit Inrichtingsplan 1999 paste niet binnen de regels van het geldende bestemmingsplan. Daarom is in het voorjaar van 2008 begonnen met de voorbereiding van het bestemmingsplan "Afferdense en Deestse uiterwaarden". In dit nieuwe bestemmingsplan is het Inrichtingsplan 1999 als uitgangspunt genomen.

Omdat een groot aantal hectares landbouw en natuur door het inrichtingsplan van functie zullen wijzigen moet er eerst een milieu-effectrapport worden opgesteld, voordat het nieuwe bestemmingsplan kan worden vastgesteld. De procedure voor het bestemmingsplan is daartoe gekoppeld aan de procedure voor het zogeheten plan-MER. Op die wijze is verzekerd dat de milieu-effecten van de beoogde herinrichting goed worden onderzocht en bij de vaststelling van het bestemmingsplan voldoende worden meegewogen.

De procedure voor het bestemmingsplan en het plan-MER zijn in september 2008 dan ook gezamenlijk van start gegaan. In het voorontwerp bestemmingsplan was daartoe een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER (hoofdstuk 9). Het voorontwerp bestemmingsplan met het hoofdstuk over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER, is in september 2008 voor inspraak aan de bevolking voorgelegd en voor commentaar naar een aantal betrokken bestuursorganen gezonden (zoals de provincie en het waterschap). Daarnaast is het hoofdstuk over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER voor advies naar de Commissie m.e.r. gegaan (de Commissie voor de milieu-effectrapportage).

In het najaar en de winter van 2008 zijn al deze reacties beoordeeld en verwerkt. Dat is als volgt gebeurd. De inspraakreacties van de bevolking en het commentaar van de overleginstaties zijn beantwoord in de **Nota Inspraak en Vooroverleg bij het bestemmingsplan ADW**. Deze Nota Inspraak en Vooroverleg is een bijlage van dit bestemmingsplan en maakt hiervan deel uit.

Op basis van het advies van de Commissie m.e.r. is een milieu-effectrapport opgesteld voor het bestemmingsplan ADW; het **plan-MER voor het bestemmingsplan ADW**. Ook het plan-MER is een bijlage van dit bestemmingsplan en maakt hiervan deel uit.

Vervolgens is deze informatie verwerkt in het **ontwerp Bestemmingsplan ADW**.

Nu liggen het ontwerp Bestemmingsplan en het Plan-MER ter inzage en kunnen daar tegen zienswijzen naar voren worden gebracht bij de

gemeenteraad van de gemeente Druten. Bovendien is het Plan-MER samen met het ontwerp bestemmingsplan voor advies naar de Commissie m.e.r. gezonden.

1.2 Voorgeschiedenis

De herinrichting van de Afferdense en Deestse uiterwaarden kent een lange voorgeschiedenis. Al in 1993 is de gemeente begonnen met de planvorming en voorbereiding voor de herinrichting van de ADW. Dat resulteerde in 1996 in het Inrichtingsplan ADW (Van der Perk, 1996). In dit plan werd uitgegaan van een meestromende nevengeul en een natuurbestemming voor de gehele uiterwaarden.

In de winters van 1993 en 1995 kreeg Nederland echter te maken met extreem hoge waterstanden. Naar aanleiding daarvan werd op rijksniveau besloten om de hoogwaterstanden te verlagen door de rivieren waar mogelijk meer ruimte te geven. Het Inrichtingsplan voor de ADW is daarop aangepast door nog meer ruimte voor de rivier te creëren. Met inbreng van de bevolking is vervolgens in 2000 het Inrichtingsplan ADW 1999 vastgesteld. Op basis van dit Inrichtingsplan is in 2001 door Staatsbosbeheer een Beheersvisie voor de ADW opgesteld.

Onderdeel van de herinrichting van de ADW is de berging van de uiterwaardengrond die vrijkomt bij het uitgraven van de nevengeul en het verlagen van een aantal hogere delen. Voor dit onderdeel van de voorgenomen herinrichting is in 2002 gestart met de voorbereiding van een milieu-effectrapport ten behoeve van de vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer. Deze procedure is echter afgebroken omdat de vergunningaanvragen door de uitvoerende bedrijven werden uitgesteld. Er is toen wel een milieu-effectrapport opgesteld, maar dat is nooit in procedure gebracht (Milieu-effectrapport Afferdensche en Deestsche Waarden, Berging van uiterwaardengrond, maart 2006).

Vervolgens is in september 2008 een voorontwerp bestemmingsplan Afferdense en Deestse Waarden ter inzage gelegd dat was gebaseerd op het inrichtingsplan uit 1999 en het milieu-effectrapport uit 2006. In dat bestemmingsplan was een hoofdstuk opgenomen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieu-effectrapport. Op basis van dat voorontwerp bestemmingsplan is aan de Commissie m.e.r. gevraagd of voor het bestemmingsplan kon worden volstaan met het milieu-effectrapport uit 2006, aangevuld met een actueel natuuronderzoek. Die werkwijze is door de Commissie m.e.r. van de hand gewezen omdat het rapport uit 2006 specifiek gericht was op de berging van uiterwaardengrond. Dit terwijl het op te stellen plan-MER zich volgens de Commissie m.e.r. dient te richten op de herinrichting en functiewijziging van onder meer agrarisch naar natuur. Op basis daarvan is nu niet alleen een ontwerp bestemmingsplan opgesteld, maar is ook een Plan-MER opgesteld.

1.3 Aanleiding

Het rivierengebied in Nederland heeft in de afgelopen jaren twee keer te maken gehad met extreem hoogwater. In 1993, maar vooral in 1995, stond het water zo hoog dat voor een dijkdoorbraak gevreesd werd. Uiteindelijk hebben de dijken het gehouden maar de gebeurtenissen waren wel aanleiding tot het zoeken naar oplossingen die Nederland beter beschermen tegen hoogwater. Vooral nu er door klimaatverandering meer regen te verwachten is en er meer water door de rivieren moet worden afgevoerd. Steeds maar weer de dijken verhogen blijkt niet te werken. Het water in de rivieren stijgt hierdoor mee waardoor de gevolgen bij een dijkdoorbraak zeer ernstig zijn. De rijksoverheid streeft ernaar het proces van dijkverbeteringen te doorbreken door het vergroten van de afvoercapaciteit dan wel de rivier meer ruimte te geven, waardoor bij een toegenomen afvoer geen hogere waterstanden zullen optreden. Met andere woorden: het water moet meer ruimte krijgen.

In het project Ruimte voor de Rivier heeft de overheid bekeken wat de mogelijkheden daarvoor zijn, zoals het verwijderen van obstakels uit het winterbed, verbreden of verdiepen van de rivier en aanleggen van een nevengeul voor extra afvoercapaciteit. De maatregelen zorgen vaak niet alleen voor veiligheid tegen overstroming, maar ook voor extra ruimte voor natuur. Dit pakket maatregelen biedt het Nederlandse rivierengebied, waaronder het Land van Maas en Waal, een betere bescherming tegen hoogwater.

Verschillende partijen (o.a. provincie Gelderland, riviergemeenten, waterschap Rivierenland) hebben hierop een gezamenlijk plan ontwikkeld om de rivier de Waal beter veiliger én mooier te maken. Dit project, 'WaalWeelde' genaamd, bevat een ontwerp voor het buitendijkse gebied van de Waal in Gelderland, van de Duitse grens tot Brakel. De uiterwaarden binnen de gemeente Druten, zoals de Afferdense en Deestse Waarden, maken deel uit van dit project.

De Afferdense en Deestse Waarden maken deel uit van een groter project om de rivier de Waal beter veiliger én mooier te maken

Bron: project WaalWeelde

1.4 Doel

Doel van de ontwikkeling in de Afferdense en Deestse Waarden is tweeledig: het handhaven van het bestaande beschermingsniveau tegen overstroming (onder andere door rivierverruiming) én het stimuleren van natuurontwikkeling.

Beide doelstellingen komen voort uit nationaal beleid respectievelijk Ruimte voor de Rivier en de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur.

Rivierverruiming

Met rivierverruiming moet beantwoord worden aan de eis dat in alle afzonderlijke trajecten in het riviersysteem extra ruimte wordt gecreëerd zodat de dijken de maatgevende hoogwaterafvoer (MHW) kunnen keren. In 2001 is immers vastgesteld dat in 2015 een bescherming van 1:1250 (1 overstroming in 1250 jaar) bij een verhoogde afvoer van 16.000 m³/s (was 15.000 m³/s) bij Lobith gegarandeerd moet worden.

In de beleidsnota "Anders omgaan met Water" (december 2000) wordt aangegeven dat in principe alle deelgebieden langs de rivier de taak hebben zoveel ruimte te creëren dat lokaal het MHW gelijk blijft. Gebleken is dat niet overal de mogelijkheid bestaat om die extra ruimte te creëren. Dit moet dan ook in andere gebieden opgevangen worden.

Om er voor te zorgen dat in de Afferdense en Deestse Waarden voldoende ruimte gecreëerd wordt, is voor de herinrichting uitgegaan van een taakstelling van 6 cm. Dat wil zeggen dat het gebied zodanig ingericht wordt dat de waterstand bij het nieuwe maatgevend debiet 6 cm lager is dan wanneer er niets gebeurt. Hiermee wordt voldaan aan de taakstelling die voor dit gebied is opgenomen in de PKB.

Natuurontwikkeling

De Afferdense en Deestse Waarden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur en er wordt zowel vanuit rijksbeleid als vanuit provinciaal beleid naar gestreefd ecotopen van het rivierecosysteem, die in de loop der tijd verloren of achteruit zijn gegaan, opnieuw te ontwikkelen. Het belangrijkste onderdeel van het inrichtingsplan is de meestromende nevengeul. Het effect op de natuur, dat verwacht wordt van een tweezijdig aangetakte nevengeul gaat veel verder dan de uiterwaard zelf. Ook beneden en bovenstrooms van de uiterwaarden heeft de Waal er profijt van. De uiterwaarden zijn tot slot eveneens aangewezen als Natura 2000 gebieden en hebben van daaruit ook een Europese (natuur)bescherming.

Daarnaast maken de Afferdense en Deestse Waarden deel uit van het Belvédère gebied Land van Maas en Waal, waarbij de cultuurhistorische waarden centraal staan. Onder andere natuurontwikkeling moet bijdragen aan de ontwikkeling van de cultuurhistorische identiteit van het gebied.

1.5 Ligging en begrenzing plangebied

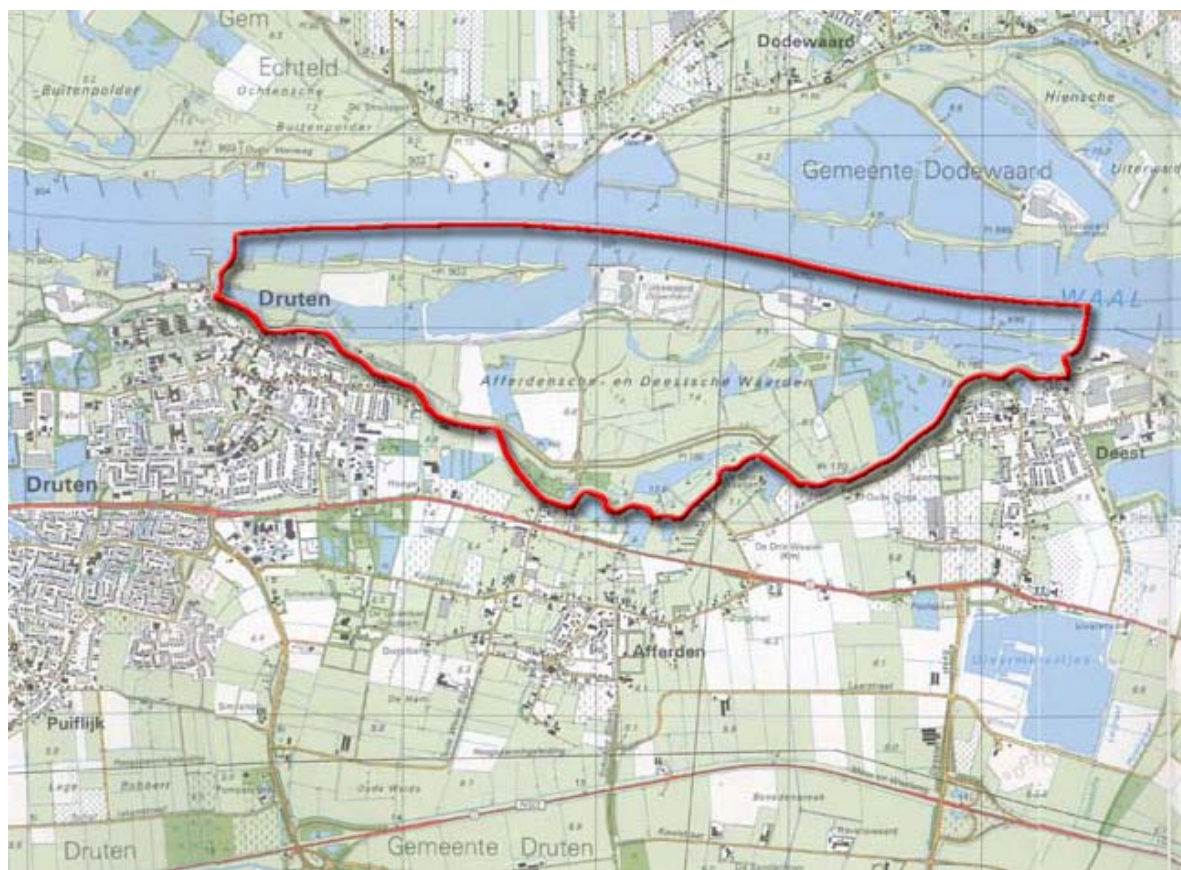
Het plangebied omvat de Afferdense en Deestse Waarden tussen de kernen Druten en Deest, alsmede een deel van de rivier de Waal tot aan de gemeentegrens. Het plangebied is ongeveer 460 hectare groot.

De Afferdense en Deestse Waarden hebben een oppervlakte van ongeveer 285 hectare, waarvan ongeveer tweederde deel achter de zomerkade ligt.

Grofweg wordt het plangebied begrensd door:

- de gemeentegrens over de rivier de Waal in het noorden, scheepswerf Ravestein bv in het oosten;
- de Waalbandijk in het zuiden.

In bijgaande figuur is de ligging van het plangebied gevisualiseerd.

Ligging plangebied

1.6 Vigerende bestemmingsplannen

Voorliggend bestemmingsplan 'Afferdense en Deestse Uiterwaarden 2008' heeft betrekking op de Afferdense en Deestse Waarden nabij de kernen Druten en Deest en vervangt (voor een deel) een drietal vigerende bestemmingsplannen:

1. Buitengebied Druten 1971 (vastgesteld op 22 juni 1971 en gedeeltelijk goedgekeurd op 18 september 1972). De voorschriften van dit plan zijn herzien (vastgesteld op 9 augustus 76 en goedgekeurd op 16 februari 1977);
2. Ruimte voor de Rivier (vastgesteld op 11 december 2003 en gedeeltelijk goedgekeurd op 13 juni 2004);
3. Deest, herziening 2000 (vastgesteld op 25 oktober 2000 en gedeeltelijk goedgekeurd op 22 mei 2001, onherroepelijk geworden bij Koninklijk Besluit van 10 juli 2002).

1.7 Opzet van de toelichting

De toelichting is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie van het plangebied.

Het van toepassing zijnde beleid op zowel rijks-, provinciaal-, en gemeentelijk niveau wordt in hoofdstuk 3 verwoord.

Hoofdstuk 4 gaat in op een aantal relevante milieuaspecten en onderzoeken, ook wel de randvoorwaarden van het plan genoemd.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de toekomstige situatie beschreven, waarna in hoofdstuk 6 "Juridische aspecten" een toelichting op de plankaart en de voorschriften wordt gegeven.

In hoofdstuk 7 wordt de economische uitvoerbaarheid van het plan beschreven.

In hoofdstuk 8 zijn de resultaten van de inspraak en het wettelijke vooroverleg van het plan uiteen gezet.

De beantwoording van de inspraakreacties en de vooroverlegreacties zijn opgenomen in de Nota Inspraak en Vooroverleg d.d. januari 2011.

Het voormalige hoofdstuk 9 van het voorontwerp over de plan-MER is nu als bijlage achter de plan-MER opgenomen als: Notitie reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieu-effectrapport Afferdense en Deestse Waarden 2008.

2 BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE

De inventarisatie ten behoeve van voorliggend bestemmingsplan heeft grotendeels plaatsgevonden aan de hand van de reeds opgestelde inrichtingsplannen, bestaande bestemmingsplannen en luchtfoto's. Ook is het plangebied verschillende keren bezocht.

Luchtfoto Afferdense en Deestse Waarden

De Afferdense en Deestse Waarden zonder en met hoog water in de Waal

2.1 Landschap

Het grootste deel van Afferdense en Deestse Waarden bestaat momenteel uit een open landschap. De fronten Deest en Druten hebben vrij zicht op en over de rivier. In het middendeel nabij de bandijk is een deel van de geul gegraven en bevinden zich landbouwgronden en moerasgebied langs de dijk. Dit heeft derhalve eveneens een breed en open karakter.

De voormalige steenfabrieksterreinen en het oude tichelgatencomplex met opgaande begroeiing van wilgen hebben een meer besloten karakter.

Het landschap van de uiterwaard kent naast de verdeling in open en meer besloten delen een duidelijk herkenbaar lijnpatroon. Beeldbepalende lijnvormige elementen zijn de Waal, de oude en de nieuwe dijk, perceelscheidingen (meidoornhagen op de hogere randen), de noord-zuid verlopende hoogspanningsleiding en de zomerkade. Belangrijke cultuurhistorische elementen zijn de aanwezige tichelgaten, de terp Turksweerd en de voormalige steenoven op het hoogwatervrije terrein. Ook bevindt zich een archeologische vindplaats bij het meest westelijke deel van de reeds gegraven geul (zie ook paragraaf 4.8).

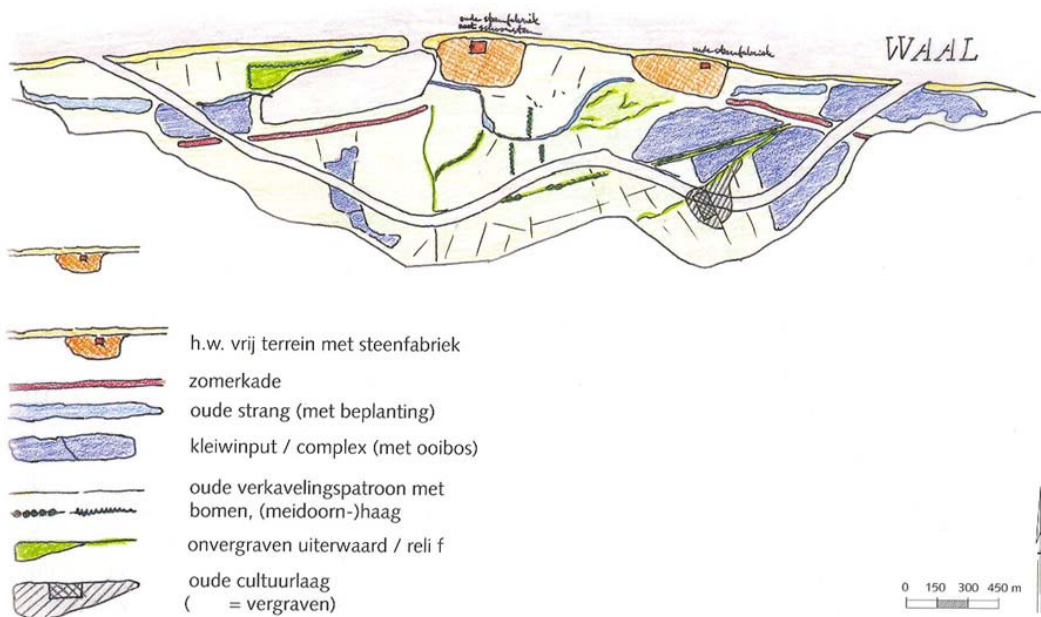

*Boven: open karakter van de uiterwaarden
Onder: meer beslotenheid door opgaande begroeiing*

Ecologie

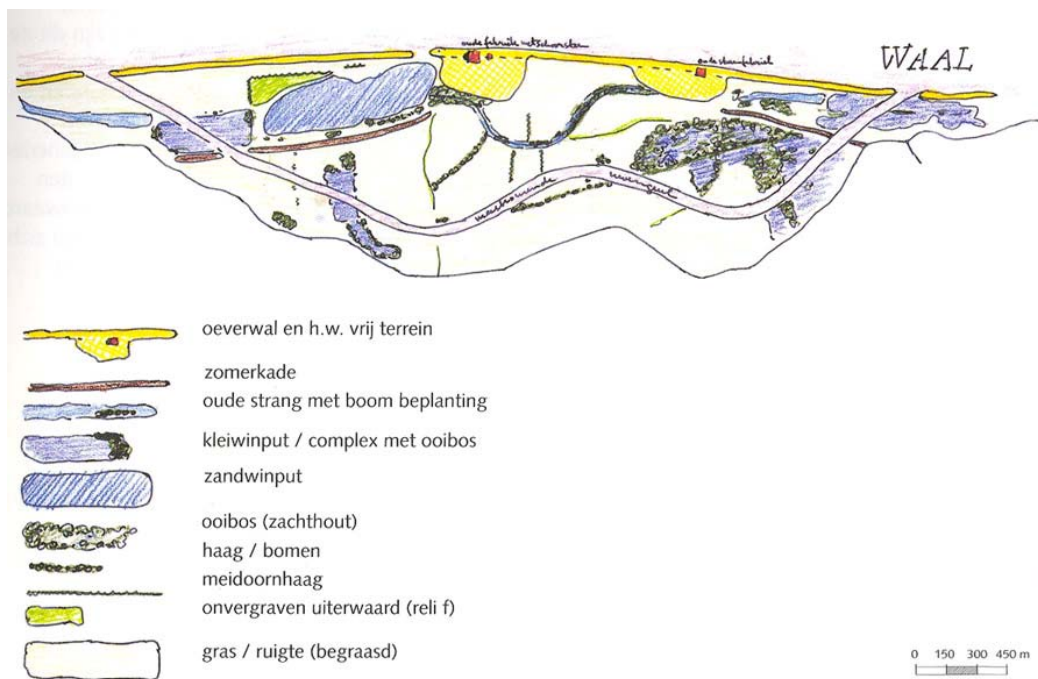
In de huidige situatie zijn er een beperkt aantal waardevolle ecotopen in het gebied aanwezig. De oude kades zijn als zodanig aan te wijzen, hier is plaatselijk een stroomdalvegetatie aanwezig. Verder is het bestaande wilgenbos als waardevol aan te duiden. Het is zeker niet uniek, maar de leeftijd maakt dat vervanging vrij veel tijd kost.

Daarnaast zijn het moerasgebied langs de dijk, het oude tichelgatencomplex met opgaande begroeiing van wilg, de meidoornhagen op de hogere randen, de openheid van het middendeel (geschikt broedgebied voor o.a. weidevogels) en de zandige graslanden van de oeverwal met stroomdalsoorten (o.a. kruisdistel en zandzegge) waardevol.

Cultuurhistorische elementen

Bron: Inrichtingsplan Afferdensch en Deestse Waarden 1999

Landschappelijke structuur

Bron: Inrichtingsplan Afferdensch en Deestse Waarden 1999

Voor een uitgebreide beschrijving van de ecologische waarden in het gebied wordt verwezen naar paragraaf 4.7 (flora- en faunawet) van deze toelichting.

2.2 Bedrijvigheid

In de uiterwaarden is er sprake van kleidepots, voor de binnendijks gelegen steenfabriek.

2.3 Wonen

In de uiterwaarden zijn nog 6 woningen aanwezig. Eén vrijstaande woning aan de Waalbandijk 47, een voormalige bedrijfswoning aan de Waalbandijk 65 en twee vrijstaande woningen en één 2-onder-1-kap-woning aan de Waalbandijk 107-113, tegenover de Ambtshuisstraat.

De woning aan de Waalbandijk 47 is inmiddels door Rijkswaterstaat aangekocht en zal verdwijnen. De andere woningen blijven. Voor de autonome ontwikkeling wordt er dan ook vanuit gegaan dat de andere woningen in het plangebied aanwezig blijven.

Woningen buitendijks Waalbandijk 107-109

2.4 Recreatie

De dijk langs de uiterwaard biedt fietsers en wandelaars een prachtig uitzicht op de natuur, cultuur en landschap van de uiterwaard en de rivier. Momenteel is dit de belangrijkste vorm van recreatie die de Afferdense en Deestse Waarden biedt. Daarnaast is het mogelijk om door de uiterwaard te wandelen en te fietsen.

De mogelijkheden voor waterrecreatie zijn langs de Waal beperkt.

3 BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt in eerste instantie het actuele planologische beleid uiteengezet. Onderscheid is aangebracht in Rijksbeleid (3.1), provinciaal beleid (3.2) en gemeentelijk beleid (3.3).

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Europese Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water is sinds december 2000 van kracht en is gericht op het realiseren van duurzaam waterbeheer. De volgende doelstellingen zijn geformuleerd:

- oppervlaktewater; bereiken van ecologisch goede toestand voor grotere wateren en bereiken van chemisch goede toestand voor alle wateren;
- grondwater; beschermen, verbeteren en herstellen van grondwater, streven naar evenwicht in onttrekking en aanvulling en reduceren van de grondwaterverontreiniging;
- beschermde gebieden; deze moeten voldoen aan de strengste normen die hiervoor zijn opgesteld (Europese dan wel nationale);
- harmonisatie Europese waterwetgeving in twee stappen, 2007 en 2013;
- duurzaamheidscriteria; zorgvuldige afweging van belangen middels een economische analyse.

De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water moeten op 22 december 2015 zijn bereikt. Deze termijn kan onder bepaalde voorwaarden worden verlengd met maximaal twee periodes van 6 jaar. De uiterste datum komt daarmee op 2027.

De kaderrichtlijn schrijft voor dat de doelstellingen middels maatregelen op stroomgebiedniveau worden gerealiseerd. De in Nederland benoemde stroomgebieden zijn Eems, Rijn, Maas en Schelde. Tot een stroomgebieddistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied. De gemeente Druten valt binnen stroomgebieddistrict Rijn-West.

Het maatregelenprogramma, stroomgebiedbeheerplan Rijndelta is op 22 december 2009 gepubliceerd. Het plan heeft betrekking op het Nederlandse deel van het stroomgebied Rijndelta met daarin onder meer een beschrijving van dit deel van het stroomgebied, de doelen voor de oppervlakte- en grondwaterlichamen en een samenvatting van de maatregelen die genomen gaan worden.

3.1.2 Nota Ruimte

Op achtereenvolgens 17 mei 2005 en 17 januari 2006 hebben de Tweede en Eerste Kamer ingestemd met deel 4 van de Nota Ruimte "Ruimte voor ontwikkeling". Met dit deel 4 is de procedure van de planologische

kernbeslissing, zoals aangegeven in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, afgerond. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 in onder andere de Staatscourant is de Nota Ruimte formeel in werking getreden.

De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen, waarin het nationaal ruimtelijk beleid zoveel mogelijk is ondergebracht. Uitwerkingen van deze Nota zijn onder andere de Nota Mobiliteit, de Agenda Vitaal Platteland en het Actieprogramma Cultuur en Ruimte. Met de inwerkingtreding van deze Nota Ruimte vervallen de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra (Complete versie van oktober 1999) en het Structuurschema Groene Ruimte van december 1995.

Met de Nota Ruimte worden ook de lopende (PKB-)procedures van de Vijfde Nota, het SGR2 en het Nationaal Verkeers - en Vervoersplan (inclusief de daarin nog geldende versies) integraal afgerond. Deze plannen doorliepen wel de procedure van een PKB, maar zijn echter nooit vastgesteld.

In de Nota Ruimte gaat het om inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. Een van de speerpunten van dat beleid is dat het Rijk zich, meer dan voorheen, richt op gebieden en netwerken die van nationaal belang zijn. Daar naast wordt meer ruimte gegeven aan lagere overheden, maatschappelijke organisaties, marktpartijen en burgers. Het motto "Decentraal wat kan, centraal wat moet" is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

De Nota bevat generieke regels ter waarborging van de algemene basiskwaliteit (de ondergrens voor alle ruimtelijke plannen). Op het gebied van economie, infrastructuur en verstedelijking gaat het bijvoorbeeld om het bundelingsbeleid, locatiebeleid, een goede balans tussen rode en groen/blauwe functies, milieuwetgeving en veiligheid. Op het gebied van water, natuur en landschap geldt de basiskwaliteit op punten als de watertoets, functiecombinaties met water en het groen in en om de stad. Het uiteindelijke doel van de Nota Ruimte is: "ruimte scheppen voor verschillende ruimtevrage functies". Er zijn in de nota vier algemene doelstellingen geformuleerd, die worden uitgewerkt:

- versterken van de internationale concurrentiepositie;
- bevorderen van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

Wel blijft het Rijk zich intensief bemoeien met de uitwerking van het beleid en de uitvoering die betrekking heeft op gebieden die onderdeel uitmaken van de Ruimtelijke Hoofdstructuur (RHS). Het gaat hierbij om elementen van de economie, de infrastructuur, de verstedelijking van Nederland en om elementen van de 'groen-blauwstructuur': water natuur en landschap. Het plangebied, voor zover betrekking hebbend op de Waal, behoort tot de laatst genoemde categorie:

"Om de veiligheid tegen overstromingen te vergroten en de schade door wateroverlast te beperken, richt het kabinet zich op versterking van de primaire waterkeringen, met technische en ruimtelijke maatregelen. De grote rivieren, (...), behoren dan ook tot de nationale RHS."

De beleidsstrategieën die het Rijk hanteert voor dit gebied zijn:

- Anticiperen op en meebewegen met water;
- Investeren in de kwaliteit van de natuur;
- Landschap ontwikkelen met kwaliteit.

In de Nota Ruimte is eveneens de ecologische hoofdstructuur (EHS) aangewezen. Deze niet begrensde EHS zal in het streekplan en in gemeentelijke ruimtelijk ordeningsplannen verwerkt moeten worden en ook nader begrensd.

In hoofdstuk 3 van de Nota Ruimte wordt onder "Water en Groene Ruimte" uitgebreid aandacht geschonken aan deze beleidsstrategieën. Om dit waterbeleid goed in de ruimtelijke plannen te kunnen inbrengen wordt voor alle plannen een zogenaamde watertoets ingevoerd. In hoofdstuk 4.6 is de watertoets voor dit bestemmingsplan opgenomen.

3.1.3 Ruimte voor de Rivier (PKB)

Op initiatief van de rijksoverheid is de PKB/MER Ruimte voor de rivier opgesteld. In deze PKB (Planologische Kern Beslissing) wordt een pakket van samenhangende maatregelen voorgesteld om de extreem hoge waterstanden op o.a. de Rijn, Waal en IJssel te verlagen. Daarbij wordt uitgegaan van een maatgevende rivierafvoer van 16.000 m^3/s bij Lobith. In het pakket wordt een aantal ruimtelijke maatregelen opgenomen, zoals de verlaging van uiterwaarden, de aanleg van nevengeulen en het verwijderen van obstakels. De maatregelen zorgen vaak niet alleen voor veiligheid tegen overstroming, maar ook voor extra ruimte voor natuur.

De nota is op 17 mei 2005 door de Tweede Kamer aangenomen. Met de instemming van de Eerste Kamer op 19 december 2006 is de PKB-fase afgerond. Gemeenten, provincies en waterschappen werken de maatregelen verder uit. Hierbij combineren zij ruimte voor water met het vergroten van de vitaliteit van het gebied.

De Afferdense en Deestse Uiterwaarden worden in de PKB genoemd als autonome ontwikkeling. Hiermee wordt er van uit gegaan dat dit project uitgevoerd wordt. Naast de Afferden en Deestse Waarden is nog een aantal projecten opgenomen waarvan de planvorming reeds in een vergevorderd stadium verkeert.

In de PKB wordt ook een doorkijk gegeven naar de lange termijn, dat wil zeggen een maatgevende rivierafvoer van 18.000 m^3/s bij Lobith rond de eeuwwisseling (2100) en de visie op de binnendijkse ruimte die nodig is om deze afvoer veilig naar zee af te voeren. De PKB gaat er daarbij van uit dat in het huidige buitendijkse gebied een bepaald deel van de afvoer verwerkt kan worden, zonder daarbij specifieke locaties aan te wijzen waar verruiming van het winterbed zou moeten plaatsvinden. In de toekomst moet worden bezien waar dit nodig is en of dit consequenties heeft voor de Afferdense en Deestse Waarden.

3.1.4 Beleidslijn grote rivieren

Inmiddels heeft het kabinet ook de Beleidslijn grote rivieren vastgesteld. Deze beleidslijn is de opvolger van de Beleidslijn ruimte voor de rivier uit 1997 en geldt voor alle grote rivieren. De Beleidslijn grote rivieren is bedoeld om plannen en projecten in het rivierbed te kunnen beoordelen. Onder voorwaarden worden mogelijkheden geboden voor wonen, werken en

recreëren in het rivierbed. De voorwaarden hebben betrekking op de afvoercapaciteit van de rivier ter plaatse: nieuwe activiteiten mogen de afvoer niet hinderen en geen belemmering vormen voor toekomstige verruiming van het rivierbed.

Hierbij wordt onderscheid tussen twee afwegingsregimes:

- Het "stroomvoerend regime". Dit geldt voor delen van het rivierbed waar, op grond van rivierkundige overwegingen, in principe alleen specifiek omschreven "riviergebonden" activiteiten zijn toegestaan ("Ja, mits"). Deze activiteiten dienen te voldoen aan rivierkundige voorwaarden. Niet-riviergebonden activiteiten zijn niet toegestaan; alleen onder specifieke criteria zijn uitzonderingen mogelijk. ("Nee, tenzij")
- Het "bergend regime". Dit geldt voor delen van het rivierbed waar - in principe – alle activiteiten kunnen worden toegestaan, mits deze voldoen aan de gestelde rivierkundige voorwaarden ("Ja, mits").

Uit de kaartbijlage van de bovengenoemde beleidslijn blijkt dat het plangebied deel uit maakt van het 'stroomvoerend regime'.

3.1.5 Waterwet

De waterwet is in per 22 december 2009 in werking getreden. De nieuwe wet moderniseert en integreert versnipperde en verouderde bestaande wetgeving op het gebied van waterbeheer, zoals:

- de Wet op de waterhuishouding;
- de Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
- de Wet verontreiniging zeewater;
- de Grondwaterwet;
- de Wet droogmakerijen en indijkingen;
- de Wet op de waterkering;
- de Wet beheer rijkswaterstaatswerken;
- de Waterstaatswet 1900.

Doelstellingen van de overkoepelende wet zijn:

- het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarstebescherming
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- aandacht voor de vervulling van functies die krachtens de Waterwet zijn toegekend aan watersystemen.

De verantwoordelijkheden van de verschillende overheidsniveaus worden op elkaar afgestemd.

Voor het project is van belang dat de Waterschappen de beheerders voor de regionale watersystemen zijn. De gemeentes worden belast met de zorgplicht voor overtollig hemelwater en grondwater in het stedelijk gebied.

3.1.6 Flora- en faunawet

Krachtens de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is het gemeentebestuur verplicht om bij nieuwe ontwikkelingen waarbij flora en fauna in het geding komt (zowel binnen als buitenstedelijk) in beeld te brengen wat de gevolgen daarvan zijn voor de aanwezige natuurwaarden.

De Flora- en faunawet biedt immers aan nagenoeg alle vogels, amfibieën, reptielen, vissen, zoogdieren én aan een specifiek aantal insecten, weekdieren, kreeftachtigen en planten een wettelijke bescherming. Voor ruimtelijke ingrepen die strijdig zijn met deze wet zal een ontheffing, onder voorwaarden, aangevraagd dienen te worden. Voor een groot aantal beschermde soorten geldt een algemene vrijstelling. Het betreft relatief algemene soorten, waarvan het voortbestaan momenteel niet wordt bedreigd. In hoofdstuk 4 van dit bestemmingsplan wordt hier nader op ingegaan.

3.1.7 Natuurbeschermingswet

Met de inwerkingtreding van de vernieuwde Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) per 1 oktober 2005 is de Europese wet- en regelgeving (de Habitat- en Vogelrichtlijn en diverse internationale verdragen) volledig in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Een directe toetsing aan de beide Europese richtlijnen is daardoor niet meer aan de orde.

De NB-wet is gericht op de bescherming van specifiek aangewezen gebieden ten behoeve van specifieke instandhoudingsdoelen, die worden vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten van deze zogenaamde Natura-2000 gebieden. Steeds gaat het om het behoud van een leefgebied voor op Europese schaal bedreigde soorten en habitats. Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan, 'Nee-tenzij'. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden wordt bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied.

De Afferdense en Deestse Waarden maakt deel uit van het Europese natuurnetwerk Natura 2000 en is, als onderdeel van een groter gebied langs de rivier de Waal, aangewezen als Vogelrichtlijn gebied. Dit betekent dat beoordeeld moet worden of de geplande activiteiten gevolgen hebben voor de vogelsoorten die in het gebied verblijven.

3.1.8 Archeologie en cultuurhistorie

Het zogenaamde verdrag van Valletta, dat in 1992 in Malta is ondertekend door de Europese ministers van cultuur, heeft als doel het archeologisch erfgoed te beschermen. Zwaartepunt in dit verdrag is dat het archeologisch belang in een vroegtijdig stadium wordt meegewogen in de besluitvorming rond de ruimtelijke ordening, met als uitgangspunt behoud 'in situ' (ter plekke). In het verdrag is ook vastgelegd dat, als behoud niet mogelijk is, de veroorzaker van bodemverstoringen het archeologisch onderzoek betaalt (verstoorder-betaalt principe).

In 1998 is het verdrag in Nederland van kracht geworden. Ter uitwerking van het verdrag dient de provincie archeologisch waardevolle gebieden aan te wijzen. In die gebieden geldt een verbod op bodemverstoring, dat via een vergunning kan worden opgeheven.

Daarnaast is de Nota Belvédère door het Rijk vastgesteld. Deze beleidsnota uit 1999 gaat over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. Ze heeft als doel het versterken en benutten van de cultuurhistorische identiteit van een gebied. De in dit opzicht meest karakteristieke gebieden van Nederland zijn benoemd als 'Belvédèregebieden'. Het te voeren beleid moet zijn gericht op instandhouding en verdere ontwikkeling van de cultuurhistorische identiteit

en de daarvoor bepalende kwaliteiten. De beleidsstrategie die door het Rijk is voorgesteld voor deze gebieden varieert van verankering in het streekplan tot bescherming in het kader van een planologische kernbeslissing (PKB). Gelderland kent 10 Belvédèregebieden. Het plangebied van de Afferdense en Deestse Waarden maakt deel uit van het Belvédère-gebied Land van Maas en Waal, waarbij de cultuurhistorische waarden centraal staan. Onder andere natuurontwikkeling moet bijdragen aan de ontwikkeling van de cultuurhistorische identiteit.

In hoofdstuk 4.8 wordt nader ingegaan op de archeologische en cultuurhistorische aspecten binnen het plangebied.

3.1.9 Luchtkwaliteit en externe veiligheid

Milieuaspecten spelen een steeds belangrijker rol in het ruimtelijke ordeningsproces. Vooral de luchtkwaliteit en de externe veiligheid hebben de laatste tijd volop in de belangstelling gestaan.

Op 5 augustus 2005 is het 'Besluit Luchtkwaliteit 2005' (Blk2005) in werking getreden. Gemeenten zijn hiermee verplicht bij het uitoefenen van bevoegdheden de grenswaarden van het Blk2005 in acht te nemen.

Het doel van dit besluit is bescherming te bieden aan mens en milieu tegen schadelijke effecten van vervuilende stoffen. Daartoe zijn in het besluit grenswaarden opgenomen. Het Blk2005 bepaalt dat gemeenten – evenals andere overheidsorganen - bij de uitoefening van hun bevoegdheden de grenswaarden uit het Besluit in acht dienen te nemen.

Inmiddels is op 15 november 2007 de Wet Luchtkwaliteit in werking getreden, waarmee het BLK-2005 is komen te vervallen.

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De kans op en de gevolgen van mogelijke ongevallen zijn te berekenen in een risicoanalyse. Met de risicoanalyse is voor elke willekeurige locatie langs een route van gevaarlijke stoffen (weg, binnenwater, spoor), de zogenaamde mobiele bronnen, het risico voor de omgeving te berekenen.

Eenzelfde berekening kan worden gemaakt voor stationaire inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (chemische installaties, vuurwerkfabrieken, LPG installaties, etc.). Hiervoor geldt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (in combinatie met de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen) dat in oktober 2004 van kracht is geworden.

In hoofdstuk 4 van deze toelichting wordt op deze aspecten nader ingegaan.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Ruimtelijke Verordening Gelderland

Op 15 december 2010 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland de Ruimtelijke Verordening Gelderland vastgesteld. De regels in de verordening hebben betrekking op het hele provinciale grondgebied, delen daarvan of gebiedsgerichte thema's. De regels in de Verordening zijn gebaseerd op het Streekplan Gelderland 2005 (zie navolgende), die sinds 1 juli 2008 ingevolge de Invoeringswet Wet Ruimtelijke Ordening wordt aangemerkt als Provinciale

Structuurvisie. De verordening vormt daarmee een beleidsneutrale vertaling van reeds vastgesteld ruimtelijk beleid. In de verordening zijn dus geen beleidswijzigingen of nieuw beleid opgenomen.

3.2.2 Streekplan Gelderland 2005

Het provinciaal beleid dat voor Druten van toepassing is, ligt onder andere verankerd in het Streekplan Gelderland 2005 (vastgesteld door Provinciale Staten op 29 juni 2005).

In dit plan wordt meer dan voorheen nadruk gelegd op de "ontwikkelingsgerichtheid en afstemming op regionale schaal", de zogenaamde netwerkbenadering. In het plan zijn de nieuwe toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen voor het provinciale grondgebied op hoofdlijnen vastgelegd.

Bij de vaststelling is rekening gehouden met de Europese richtlijn voor de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van dit plan. Op grond van die richtlijn is voor een aantal onderwerpen in het streekplan een zogenoemde strategische milieubeoordeling uitgevoerd.

In het streekplan is geanticipeerd op belangrijke beleidslijnen uit de Nota Ruimte van het Rijk: de sturingsfilosofie, de gerichtheid op regio's, participatie van betrokkenen en de ontwikkelingsgerichte aanpak. Dit geldt ook voor de hoofddoelstelling van beleid (in regionaal verband zorgvuldig realiseren van de ruimtebehoefte voor de periode 2005-2015) en voor zaken als duurzame ontwikkeling, meebewegen met water, investeren in natuurkwaliteit, landschapsontwikkeling en de implementatie van economische en sociaal culturele versterking in stedelijke netwerken en vitaal platteland.

De ambitie van de regio rivierengebied is het behouden en versterken van het unieke karakter van de regio rond de ruimtelijke structuurdragers die de eigenheid van het landschap bepalen. Deze ruimtelijke structuurdragers zijn de uiterwaarden, dijken, oeverwallen, kommen en het cultuurhistorisch landschap. De structuurdragers geven de richting aan waarin de verstedelijking, de functies van het landelijk gebied, verkeer en vervoer, recreatie en toerisme zich in het rivierenland mogen ontwikkelen, zodat het

unieke landschap met haar contrasten behouden blijft, dan wel wordt versterkt.

De Afferdense en Deestse Waarden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (zie bijgaande figuur). Zowel vanuit rijksbeleid als vanuit provinciaal beleid wordt ernaar gestreefd ecotopen van het rivierecosysteem, die in de loop der tijd verloren of achteruit zijn gegaan, opnieuw te ontwikkelen (zie ook navolgende paragraaf).

3.2.3 Kernkwaliteiten en omgevingscondities

Op 16 mei 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland (GS) de Streekplanuitwerking kernkwaliteiten en omgevingscondities (EHS, Waardevol landschap) definitief vastgesteld. In het Streekplan Gelderland 2005 zijn gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Waardevol Landschap. Het gaat hierbij om gebieden met belangrijke natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. Omdat deze gebieden voor Gelderland van belang zijn, ook als tegenwicht voor de meer verstedelijkte gebieden, geldt hiervoor een beleid gericht op bescherming en ontwikkeling van de daar aanwezige kwaliteiten.

Met de streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities geeft de provincie aan welke ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten aan de orde zijn in deze gebieden. De uitwerking levert geen nieuw beleid op, maar zorgt voor meer duidelijkheid. Buiten de EHS en Waardevolle landschappen is de bemoeienis van de provincie met ecologische en landschappelijke kwaliteiten klein. De uitwerking bestaat uit een deel met een uitwerking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS en een deel met een uitwerking van de kernkwaliteiten van de Waardevolle landschappen.

Voor de EHS geldt de "nee tenzij"-benadering. Deze houdt in dat veel nieuwe ontwikkeling niet zijn toegestaan gezien de kwetsbare kwaliteiten; mochten ontwikkelingen toch doorgang moeten vinden, dan moet wat verloren gaat worden gecompenseerd.

3.2.4 Waterplan Gelderland 2010-2015

Op provinciaal niveau zijn verschillende plannen opgesteld die betrekking hebben op het beleid ten aanzien van de waterhuishouding. Vooral van belang in dit verband is het Waterplan Gelderland 2010-2015. Dit plan is de opvolger van het 'Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005-2009' (WHP3).

De naam van het plan is gewijzigd, maar veel van wat in het Derde Waterhuishoudingsplan 2005-2009 in gang is gezet, komt in het Waterplan Gelderland 2010-2015 terug. Het Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005-2009 had als lange termijn doelstelling dat in 2030 het water volledig op orde moet zijn voor de maatschappelijke functies. Deze doelstelling wordt in dit Waterplan Gelderland overgenomen, zij het dat de tijdshorizon wordt vervroegd naar 2027.

Het waterbeleid in het Waterplan Gelderland is beschreven aan de hand van een aantal thema's zoals landbouw, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen voor 2027 en 2015 er liggen.

De belangrijkste doelstellingen voor de planperiode uit het Waterplan Gelderland zijn in het kort:

- Voor de 35 gebieden van de TOP-lijst is het Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregiem (GGOR) bestuurlijk vastgesteld en zijn maatregelen voor herstel uitgevoerd;
- De maatregelen voor het herstel van wateren van het hoogste ecologisch niveau (HEN-wateren) zijn uitgevoerd;
- De natte ecologische verbindingzones zijn gerealiseerd, tenzij onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn;
- Wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt voorkomen door inrichting van waterbergingsgebieden en verruiming van watergangen;
- In het stedelijke gebied is urgente wateroverlast opgelost;
- De zwemwateren voldoen als minimum aan de categorie aanvaardbaar;
- Toekomstvast hoogwaterbeleid.

Om de beleidsdoelen te realiseren zullen de verschillende partijen maatregelen moeten uitvoeren. In het Waterplan is zo concreet mogelijk beschreven hoe de rolverdeling in de uitvoering wordt gezien. De gemeenten hebben hierbij de volgende taken:

- Zorgen voor ruimtelijke bescherming in bestemmingsplannen;
- Het oplossen van urgente overlast vanuit riolering en grondwater;
- De regiefunctie hebben bij het oplossen van grondwateroverlast;
- Het opstellen van verbrede gemeentelijke rioleringsplannen.

Dit bestemmingsplan sluit met haar maatregelen ten behoeve van hoogwaterbescherming aan bij het Waterplan Gelderland 2010-2015

3.2.5 Nota Belvoir

De hoofddoelstelling van deze provinciale landschapsnota (2000) is het bevorderen van de instandhouding van een kwalitatief hoogwaardig landschap waar identiteit en duurzaamheid centraal staan. Bij de uitwerking hiervan spelen cultuurhistorische waarden een rol. In relatie tot de vormgeving van het landinrichtings- of herinrichtingsproject moet de cultuurhistorie gericht worden betrokken. Zoals reeds genoemd wordt in hoofdstuk 4.8 nader ingegaan op de archeologische en cultuurhistorische aspecten binnen het plangebied.

3.3 Gemeentelijk beleid

Landschapsontwikkelingsplan

De gemeenten Druten, Beuningen en Wijchen hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan (LOP) opgesteld genaamd 'Landschap in

Beweging'. In het plan wordt door de drie gemeenten een visie opgesteld voor de gewenste ontwikkelingen in het landschap voor de komende decennia. Het LOP is in december 2007 door de gemeenteraad van Druten vastgesteld. Het LOP heeft de volgende doelstellingen:

- Met het LOP wordt gestreefd naar een verhoging van de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied. Daarbij staat behoud en ontwikkeling van de streekeigen identiteit, verscheidenheid en beleving van het landschap voorop;
- Het LOP vormt een toetsingskader voor de diverse ontwikkelingen in het landschap, die voortvloeien uit een integraal gebruik van het buitengebied;
- De landschapsstructuur biedt een landschappelijk kader voor de verschillende (economische) en duurzame gebruiksfuncties in het landelijk gebied;
- Het LOP bevat concrete uitvoerbare projecten, voorzien van een financieringsplan.

In de visie komen een aantal thema's heel duidelijk naar voren. Deze thema's worden gekozen als uitgangspunt voor het uitvoeringsprogramma. Voor de uiterwaarden zijn vooral de volgende thema's van belang:

Behouden en Versterken landschap

Onder dit thema wordt landschap in de 'zichtbare' vorm verstaan. Diverse doelen en maatregelen kunnen onder dit thema worden gerangschikt. Het gaat daarbij zowel om beplanting, als andere zichtbare karakteristieke elementen. In de uiterwaarden komt specifieke beplanting voor, zoals droge en natte graslanden, moerassen, ruigten, struwelen, bosjes en bos. Doel is om deze beplanting te behouden en te versterken zodat een gevarieerd en uniek landschap ontstaat, c.q. blijft bestaan.

Ecologisch netwerk

Ecologie is een belangrijk thema in de beleidsontwikkeling op rijks- en provinciaal niveau. De regie over de uitvoering ligt deels bij de gemeenten. Samen met andere partijen zal invulling gegeven moeten worden aan het ecologisch netwerk. De doelen en maatregelen die een bijdrage leveren aan de realisatie van dit netwerk vallen onder dit thema. Zoals reeds genoemd is de ontwikkeling in de Afferdense en Deestse Waarden enerzijds gericht op het handhaven van het bestaande beschermingsniveau tegen overstroming (onder andere door rivierverruiming), anderzijds gericht op het stimuleren van natuurontwikkeling. Beide doelstellingen komen voort uit nationaal beleid respectievelijk Ruimte voor de Rivier en de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur.

Toegankelijkheid

Met een toenemende verstedelijking wordt de behoefte aan een toegankelijk landschap groter. Dit thema omvat alle doelen en maatregelen die hieraan een bijdrage leveren. Hoewel de Afferdense en Deestse Waarden vooral een landschappelijke en ecologische waarde hebben die wordt behouden en versterkt, is en blijft het gebied ook toegankelijk voor de bevolking van Afferden, Deest en Druten.

Landinrichtingsplan Land van Maas en Waal

In het Landinrichtingsplan Land van Maas en Waal zijn maatregelen opgenomen voor de landbouw, natuur, recreatie, landschap en verkeersveiligheid. De hoofdlijn voor de inrichting van het gebied is om binnendijs de productieomstandigheden voor de landbouw te verbeteren – met behoud van de bestaande natuur – en om buitendijs natuur te ontwikkelen. De natuurontwikkeling in de uiterwaarden is een van de inrichtingsmaatregelen die in het plan genoemd wordt.

Alhoewel het plangebied van het bestemmingsplan voor de Afferdense en Deestse Waarden buiten het herverkavelingsgebied, c.q. inrichtingsplan Land van Maas en Waal valt, passen de beoogde inrichtingsplannen voor de Afferdense en Deestse Waarden wel binnen de generieke doelstelling om in de uiterwaarden natuurontwikkeling te realiseren.

4 RANDVOORWAARDEN - MILIEUASPECTEN

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden een aantal milieuonderwerpen toegelicht. In eerste instantie wordt in navolgende paragraaf 4.2 kort ingegaan op de plan-MER die aan dit bestemmingsplan verbonden is. Vervolgens gaat paragraaf 4.3 in op de geluidsaspecten, paragraaf 4.4 op het Besluit luchtkwaliteit, waarna paragraaf 4.5 de externe veiligheid in het plangebied beschrijft. In paragraaf 4.6 wordt ingegaan op de bodemaspecten en in paragraaf 4.7 is de zogenaamde watertoets opgenomen. In paragraaf 4.8 staat de flora- en faunawet centraal. Tot slot worden in paragraaf 4.9 nog de archeologische aspecten verwoord.

4.2 Plan-MER Afferdense en Deestse uiterwaarden

In 2001 is de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's vastgesteld (nr. 2001/42/EG). In Nederland werd deze verplichting in eerste instantie bekend als Strategische Milieubeoordeling of kortweg SMB. Omzetting van SMB-richtlijn in de Nederlandse wetgeving heeft in september 2006 plaatsgevonden door wijziging van de Wet milieubeheer en het hieraan gekoppelde Besluit m.e.r. 1994. Hierbij wordt gesproken over een milieueffectrapportage van plannen (als vertaling van de Europese SMB-richtlijn) en over milieueffectrapportage van besluiten (het oorspronkelijke Nederlandse m.e.r., nu projectmer of formeel besluitmer genoemd). Een plan-MER plicht kan gelden voor vaststelling van onder andere een bestemmingsplan. Doel van het MER is het milieubelang een volwaardige plaats in de overheidsbesluitvorming te geven.

De voorgenomen activiteit in dit bestemmingsplan voorziet in de herinrichting van de Afferdense en Deestse uiterwaarden met een omvang van circa 285 hectare. Daarbij worden 3 nevengeulen gegraven, waarvan er één permanent zal meestromen. Verder zullen een aantal zomerkaden en een deel van het hoogwatervrije terrein worden verlaagd tot de hoogte van het bestaande maaiveld. De uitgegraven en afgegraven uiterwaardengrond zal worden geborgen in een nieuw te graven zandwinput (delfstofwinning). Verder voorziet de voorgenomen activiteit in een wijziging van de agrarische functie van de uiterwaarden naar de functie natuur. Circa 1/3 van het gebied is in gebruik voor agrarische doeleinden.

Een deel van deze activiteiten wordt genoemd in de onderdelen C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r. 1994. In deze onderdelen van de bijlage worden de activiteiten opgesomd waarvoor het maken van een milieueffectrapportage verplicht is (onderdeel C), of waarvoor moet worden beoordeeld of het maken van een milieueffectrapportage verplicht is (onderdeel D).

Op grond van het Besluit m.e.r. 1994 is het bestemmingsplan m.e.r.-beoordelingsplichtig. De m.e.r.-beoordelingsplicht vloeit voort uit de herinrichting en functiewijziging in het plangebied. De agrarische functie in

het gebied beslaat weliswaar geen 125 hectare zoals in onderdeel D wordt genoemd, maar ook binnen de natuurfunctie worden functies gewijzigd (rivierversuiming en zandwinning) waardoor de drempelwaarde overschreden wordt.

De procedure voor de plan-MER is gekoppeld aan de desbetreffende moederprocedure, in dit geval het bestemmingsplan. De procedure voor het bestemmingsplan en de plan-MER zijn in september 2008 dan ook gezamenlijk van start gegaan. De plan-MER wordt samen met het ontwerpbestemmingsplan gepubliceerd en aan inspraak onderworpen. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met het plan-MER. Op die wijze is verzekerd dat de milieueffecten van de beoogde herinrichting voldoende worden meegewogen bij de vaststelling van het bestemmingsplan. Omwille van de duidelijkheid is gekozen om de plan-MER in een afzonderlijk boekwerk op te nemen. De plan-MER is als bijlage aan dit bestemmingsplan toegevoegd.

4.3 Geluidsaspecten

Algemeen

Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder in werking getreden. Naast veel overeenkomsten met de vorige wetgeving is op een aantal belangrijke onderdelen de wet gewijzigd. Belangrijk is onder meer de decentralisatie van de bevoegdheid tot het vaststellen van een hogere waarde door Burgemeester en Wethouders. In het verleden was deze bevoegdheid voorbehouden aan Gedeputeerde Staten, maar nu dus aan B&W. Als een gemeente, na onderzoek, een hogere waarde verleent bij het vaststellen van een bestemmingsplan, moet zij het ontwerpbesluit hiervoor tegelijk met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage leggen.

Ander belangrijk punt is de invoering van L_{den} als nieuwe Europees dosismaat voor wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. De geluidsbelasting in L_{den} is het gemiddelde over de dag-, avond- en nachtperiode en wordt uitgedrukt in dB. Opgemerkt wordt dat de geluidsbelasting als gevolg van industrielawaai wel nog steeds in dB(A) wordt uitgedrukt.

Wegverkeerslawaai

In de Wet geluidhinder zijn ter bestrijding van wegverkeerslawaai, zones langs wegen aangegeven die beschouwd worden als aandachtsgebieden voor geluidhinder. De wettelijke zones zijn zodanig bepaald dat er buiten de zone in het algemeen geen geluidniveaus voorkomen hoger dan de voorkeurswaarde van $L_{den} = 48$ dB vanwege wegverkeer. De breedte van de zone is afhankelijk van de capaciteit van de weg (aantal rijstroken) en de aard van de omgeving (stedelijk en buitenstedelijk). De breedte van de zone dient voor iedere situatie bepaald te worden en kan variëren van 200 tot 600 meter. In bijgaande tabel zijn de zonebreedtes aangegeven.

Gebied waarin de weg ligt	Aantal rijstroken	Zonebreedte
Stedelijk	één of twee	200 meter
	drie of meer	350 meter
Buitenstedelijk	één of twee	250 meter
	drie of vier	400 meter
	vijf of meer	600 meter

Vastgestelde zonebreedtes Wgh

Bij wijzigingen binnen een bestemmingsplan is er sprake van een zogenaamde 'nieuwe situatie'. In die situaties dient binnen de zone van een weg onderzoek te worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting van nieuw te realiseren woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen alsmede naar de doeltreffendheid van eventuele geluidbeperkende maatregelen.

Aangezien de wegen in en rondom het plangebied zijn aangewezen als (of worden in de nabije toekomst aangewezen als) 30 km/uur wegen treden er geen belemmeringen op als gevolg van het gestelde in de Wet geluidhinder. Dergelijke wegen hebben volgens de Wet geluidhinder geen geluidszone en hoeven niet aan de voorkeursgrenswaarde getoetst te worden.

Industrielawaai

Wel is een zonering als gevolg van industrielawaai op het plangebied van toepassing. Net buiten het plangebied is sprake van een gezondeer bedrijventerrein en geluidzones (zonegrens - 50 dB(A) contour), conform artikel 41 van de Wet geluidhinder. Het betreft de bestaande scheepswerf Ravestein.

Daarnaast ligt ook een gedeelte van de geluidzone van Scheepswerf Dodewaard BV, gevestigd aan de overzijde van de Waal in de gemeente Neder-Betuwe, in het plangebied.

De betreffende zones zijn op de bestemmingsplankaart aangegeven. Binnen de zones zijn geen nieuwe woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen toegestaan. De zones zijn overeenkomstig de vastgestelde zones uit de vigerende bestemmingsplannen. Er is uitgegaan van eenzelfde situatie.

Voor de geluidsaspecten als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 4.6 van het plan-MER.

4.4 Besluit Luchtkwaliteit

Algemeen

Op 15 november 2007 is een nieuw wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van de nieuwe regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. De regelgeving is uitgewerkt in de onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. Daarmee zijn het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Bik 2005), de Regeling saldering luchtkwaliteit, het Meet- en rekenvoorschrift bevoegdheden luchtkwaliteit 2005 en de Meetregeling luchtkwaliteit vervallen.

De nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken;
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

In de 'Wet luchtkwaliteit' (artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) is aangegeven in welke gevallen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmeringen vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
2. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. een project draagt ‘niet in betekenende mate’ bij aan de luchtverontreiniging;
4. een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Als een project aan één van de bovengenoemde aspecten voldoet is geen nadere luchtkwaliteitsonderzoek nodig.

Luchtkwaliteit in relatie tot het plangebied

Dit bestemmingsplan maakt de herinrichting van de uiterwaarden mogelijk, waarin de natuurontwikkeling en de waterberging veilig wordt gesteld. In het gebied is geen sprake van ontwikkelingen die leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit, bijvoorbeeld als gevolg van verkeersaantrekkende werking. Ten opzichte van de huidige situatie zal, ook planologisch gezien, sprake zijn van een verbetering. De steenfabriek wordt niet meer bestemd, de aan- en afvoerwegen naar en in het gebied zijn nu afgestemd op lokaal verkeer (toegang van een enkele woning) en recreatief langzaam verkeer. De bedrijvigheid in het noordoosten van het plangebied is in overeenstemming met de huidige situatie bestemd.

Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmeringen vormen voor de beoogde ontwikkelingen in de Afferdense en Deestse Waarden, zodat voldaan wordt aan het gestelde in de nieuwe ‘Wet luchtkwaliteit’.

Voor de luchtkwaliteit als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 4.6 van het plan-MER.

4.5 Besluit Externe veiligheid

Algemeen

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven.

Deze risico's worden onderverdeeld in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Onder het plaatsgebonden risico verstaat men de kans per jaar dat op een bepaalde locatie een individu die daar permanent verblijft, komt te overlijden.

Onder groepsrisico verstaat men de kans dat in een keer een groep mensen komt te overlijden als gevolg van een gevaarlijke activiteit.

Met het oog daarop heeft de rijksoverheid risiconormen vastgesteld waarmee bedrijven, wegbeheerders en vervoerders, maar ook gemeenten en provincies rekening dienen te houden (Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen, Ministeries V&W en VROM 1996). Vervolgens is in dit kader ook een ‘Handreiking externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen’ (IPO/VNG 1998) gepubliceerd.

Externe veiligheid moet altijd in preventieve zin deel uitmaken van de besluitvorming bij nieuwe situaties, en kan bij besluitvorming over bestaande situaties leiden tot aanvullende maatregelen.

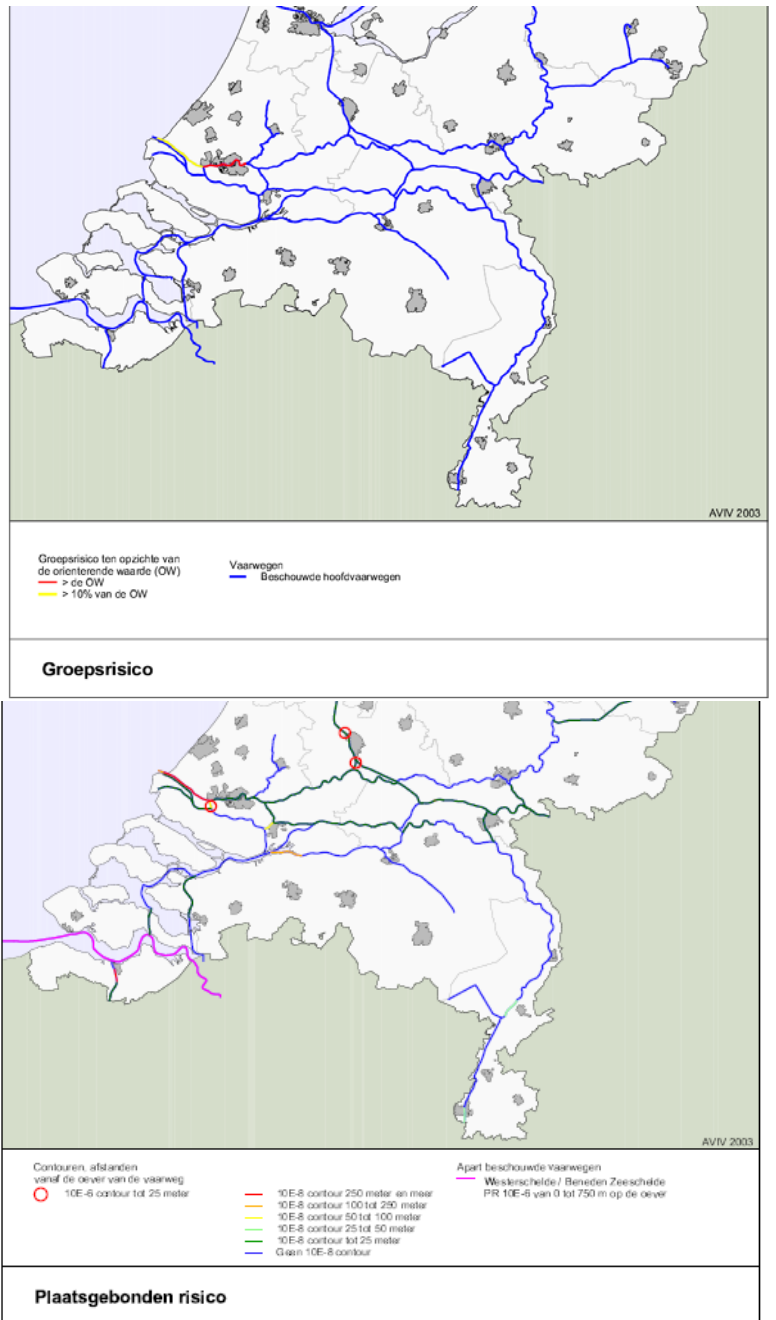
De kans op en de gevolgen van mogelijke ongevallen zijn te berekenen in een risicoanalyse. Met de risicoanalyse is voor elke willekeurige locatie langs een route van gevaarlijke stoffen (weg, binnenwater, spoor), de zogenaamde mobiele bronnen, het risico voor de omgeving te berekenen. Eenzelfde berekening kan worden gemaakt voor stationaire inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (chemische installaties, vuurwerkfabrieken, LPG installaties, etc.). Hiervoor geldt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (in combinatie met de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen) dat in oktober 2004 van kracht is geworden.

Externe veiligheid in relatie tot het plangebied

Transport

Voor het plangebied kan het volgende worden opgemerkt.

De Waal is een belangrijke transportader, ook voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Rijkswaterstaat heeft onderzoek gedaan naar de externe risico op de verschillende transportassen in Nederland. De resultaten zijn verwoord in de risicoatlas vervoer gevaarlijke stoffen. In navolgende figuren zijn de belangrijkste resultaten voor dit plangebied weergegeven. Voor wat betreft het plaatsgebonden risico ligt de 10⁶ contour op maximaal 25 meter uit de as van de waterweg. Voor wat betreft het individuele risico's is geen sprake van een overschrijding van de oriënterende waarde.

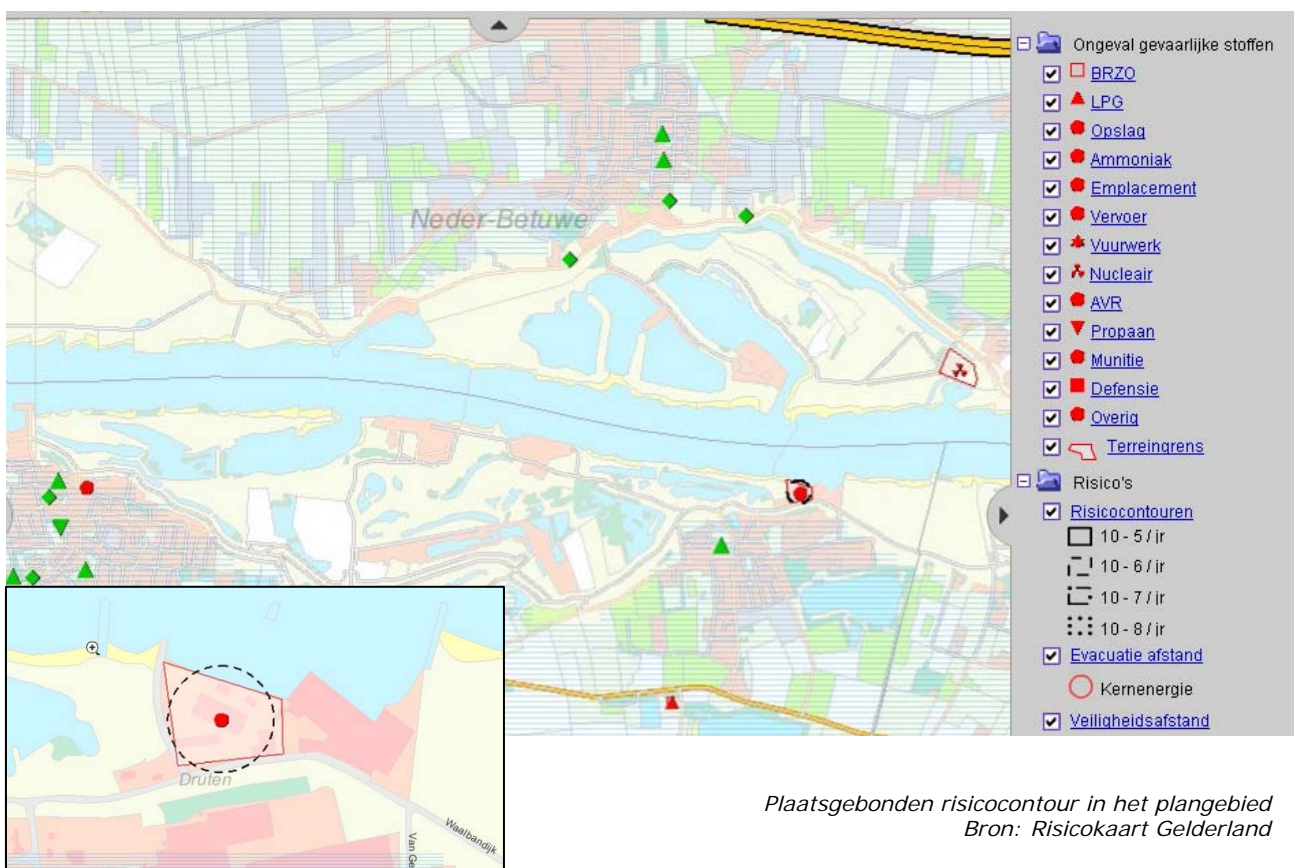

*Groepsrisico en plaatsgebonden risico in Nederland
 Bron: Risicoatlas, Aviv*

Dit bestemmingsplan voorziet niet in functies die binnen de genoemde contouren zijn gesitueerd, zodat zich voor wat betreft de externe veiligheid geen problemen voordoen.

Inrichtingen

In en nabij het plangebied is één stationaire inrichtingen met gevaarlijke stoffen aanwezig, te weten de scheepswerf Ravestein, die van invloed is op dit bestemmingsplan. Op basis van de geldende milieuvergunning is op het terrein opslag van gevaarlijk stoffen (bestrijdingsmiddelen) toegestaan. In dit kader dient er tussen kwetsbare objecten (o.a. woningen) en de opslag van gevaarlijke stoffen een verplichte afstand te worden aangehouden, het plaatsgebonden risico (PR 10-6) genaamd. Van belang is de afstand tussen de grens van het bouwvlak, waar de stoffen opgeslagen mogen worden, en kwetsbare bestemmingen. Deze moet minimaal 70 meter bedragen. Aangezien er binnen deze afstand geen kwetsbare bestemmingen zijn gesitueerd en/of mogelijk worden gemaakt, wordt geconcludeerd dat er geen nader onderzoek (risicoanalyse) voor wat betreft het aspect externe veiligheid plaats hoeft te vinden.

*Plaatsgebonden risicocontour in het plangebied
Bron: Risicokaart Gelderland*

4.6 Bodem

Het is wettelijk geregeld (bouwverordening) dat bouw pas kan plaatsvinden als de bodem geschikt is (of geschikt is gemaakt) voor het beoogde doel. Daarom dient bij iedere nieuwbouwactiviteit de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te worden gebracht. Het onderzoek mag niet meer dan vijf jaar oud zijn en moet een vastgestelde informatiekwaliteit bieden. In dit bestemmingsplan zijn echter geen nieuwbouwmogelijkheden voorzien. Wel is de herinrichting van de uiterwaarden voorzien waarbij de uiterwaardengronden worden vergraven en hergebruikt. In de plan-MER zijn de herinrichting en de werkzaamheden uitvoerig beschreven en de toetsing daarvan aan het Besluit Bodem Kwaliteit. Hier wordt daarom volstaan met een verwijzing naar de plan-MER.

4.7 Waterparagraaf

Voor dit project zijn zowel handhaven van het bestaande beschermingsniveau tegen overstroming als het stimuleren van natuurontwikkeling hoofddoel. Beide doelstellingen komen voort uit nationaal beleid respectievelijk Ruimte voor de Rivier en de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur.

Voor wat betreft de wateraspecten wordt onderscheid gemaakt in de kwantiteitsaspecten en de waterkwaliteit.

Waterkwantiteit

Voor wat betreft de waterkwantiteit is de doelstelling die voortkomt uit de PKB 'Ruimte voor de rivier' van belang. In 2006 heeft het kabinet de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier vastgesteld. Deze PKB heeft drie doelen:

1. in 2015 kan een afvoer van 16.000 kubieke meter water per seconde veilig door de Rijntakken stromen;
2. door de maatregelen die hiervoor nodig zijn, verbetert ook de ruimtelijke kwaliteit van het riviereengebied;
3. de extra ruimte die de rivier in de loop van de eeuw nodig kan hebben als klimaatveranderingen verder doorzetten,

In deze PKB wordt een pakket van samenhangende maatregelen voorgesteld om de extreem hoge waterstanden op o.a. de Rijn, Waal en IJssel te verlagen. Daarbij wordt uitgegaan van een maatgevende rivierafvoer van 16.000 m³/s bij Lobith. In het pakket wordt een aantal ruimtelijke maatregelen opgenomen, zoals de verlaging van uiterwaarden, de aanleg van nevengeulen en het verwijderen van obstakels.

In de PKB wordt ook een doorkijk gegeven naar de lange termijn, dat wil zeggen een maatgevende rivierafvoer van 18.000 m³/s bij Lobith rond de eeuwwisseling (2100) en de visie op de binnendijkse ruimte die nodig is om deze afvoer veilig naar zee af te voeren. De PKB gaat er daarbij van uit dat in het huidige buitendijkse gebied een bepaald deel van de afvoer verwerkt kan worden, zonder daarbij specifieke locaties aan te wijzen waar verruiming van het winterbed zou moeten plaatsvinden. In de toekomst moet worden bezien waar dit nodig is en of dit consequenties heeft voor de Afferdense en Deestse Waarden.

De beoogde herinrichting van de Afferdense en Deestse uiterwaarden is logischerwijs afgestemd op de genoemde doelstelling. Het verlagen van de uiterwaarden in het plangebied en het realiseren van een meestromende nevengeul dragen daarvoor zorg. Om er voor te zorgen dat in de Afferdense en Deestse Waarden voldoende ruimte gecreëerd wordt, is voor de herinrichting uitgegaan van een taakstelling van 6 cm. Dat wil zeggen dat het gebied zodanig ingericht wordt dat de waterstand bij het nieuwe maatgevend debiet 6 cm lager is dan wanneer er niets gebeurt. Met de inrichting wordt beantwoord aan de opdracht een lokale verlaging van het Maatgevend Hoog Water (MHW) van 6 cm te realiseren. Hiermee wordt voldaan aan de taakstelling die voor dit gebied is opgenomen in de genoemde Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier (PKB).

In het kader van de MER 2006 is al eens onderzocht wat het effect is op de Kwel(stromen), mogelijke verontreiniging via grondwater, mogelijke verontreinigingen via oppervlaktewater en ecotoxicologische risico's. Tevens heeft eind 2009 nader onderzoek naar de kwelstromen plaatsgevonden. De verwachting is dat ten gevolge van de vergravingen de kwel bij hoogwater in de toekomst verder kan toenemen. Daarom is in opdracht van Rijkswaterstaat door Witteveen en Bos onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de kweltoename als gevolg van de werkzaamheden om de Afferdense en Deestse Waarden tussen 1995 en heden, alsook de mogelijke kweltoename die zou kunnen ontstaan door realisatie van dit bestemmingsplan weg te nemen. Dit heeft geresulteerd in het rapport 'Onderbouwing varianten maatregelpakket 9 kwelmaatregelen Afferdense en Deestse Waarden (projectcode DSRT30-3, 14 januari 2010). In dit rapport is een binnendijkse variant geselecteerd waarmee het kwelprobleem in de beheerfase geheel opgelost wordt. Met horizontale drainage achter de dijk op openbaar gebied, met waar nodig aanvullend verticale drainage wordt verhoging van de grondwaterstand voorkomen. Daar waar dit niet tot afdoende oplossing leidt, wordt aanvullend perceelsdrainage aangebracht op percelen van eigenaren die mee willen werken.

Waterkwaliteit

De Kaderrichtlijn Water (KRW), vanaf 2000 van kracht, is gericht op ecologisch gezond water, en duurzaam watergebruik. De Afferdense en Deestse Waarden zijn gelegen langs de Waal, die in de KRW is gekarakteriseerd als onderdeel van het deelstroomgebied Rijn-West van de Europese Unie. De Waal wordt gekenmerkt als een 'sterk veranderd waterlichaam'. Het voornemen tot herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden heeft invloed op de (ecologische) toestand van de Waal. De KRW heeft ook tot doel de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater te beschermen. De Kaderrichtlijn is mede door de fasering waarin deze wordt ingevoerd niet als sturend meegenomen voor de herinrichting. De verwachting is dat zowel voor de ecologie als voor de (grond-)waterkwaliteit voldaan wordt aan de doelstelling van de kaderrichtlijn water. De bewaking van het beantwoorden aan die doelstellingen zal plaatsvinden als onderdeel van het integrale monitoringsprogramma voor het stroomgebied.

In het plan-MER zijn de mogelijke hydrologische gevolgen in beeld gebracht. Hier wordt dan ook volstaan met een verwijzing naar het plan-MER.

4.8 Flora- en faunawet

4.8.1 Algemeen

Met de wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet (1 juli 2002) is een basisrichtlijn voor het omgaan met beschermde dier- en plantensoorten wettelijk vastgelegd.

De wet houdt op hoofdlijnen in dat voor alle ingrepen die beschermde soorten en hun rust- of verblijfplaatsen kunnen schaden en vernietigen, een ontheffing dient te worden aangevraagd.

De Flora- en faunawet hoeft slechts in een bestemmingsplan te worden geïmplementeerd met het oog op de uitvoerbaarheid van het plan. Op basis van een globale beschrijving en beoordeling van de aanwezige waarden kan de waarschijnlijkheid van het verkrijgen van een ontheffing worden beoordeeld. Het is dus niet perse noodzakelijk dat al voor de vaststelling van een bestemmingsplan een ontheffing verkregen is.

Bestaand bebouwd gebied (vigerende bestemmingen met woondoeleinden, bedrijfsdoeleinden e.d.) kan buiten beschouwing worden gelaten, bijvoorbeeld bij actualisering van bestemmingsplannen.

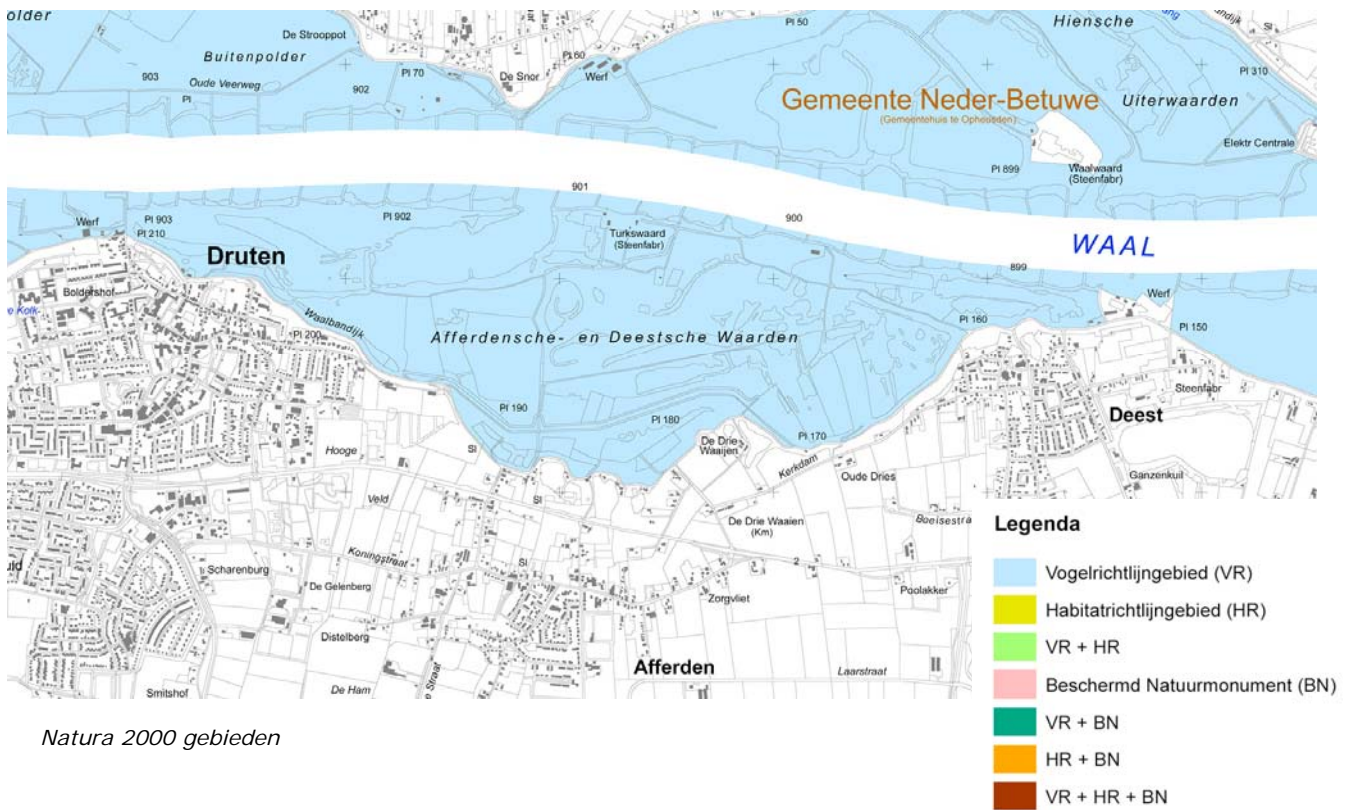
Dit geldt echter niet voor (inbreiding)locaties waar de invulling drastisch verandert. Dit betekent dat voor nieuwe woningbouw, bedrijvigheid en infrastructuur de aanwezige waarden (soorten) moeten zijn geïnventariseerd en de effecten moeten worden beoordeeld.

Flora en fauna in relatie tot het plangebied

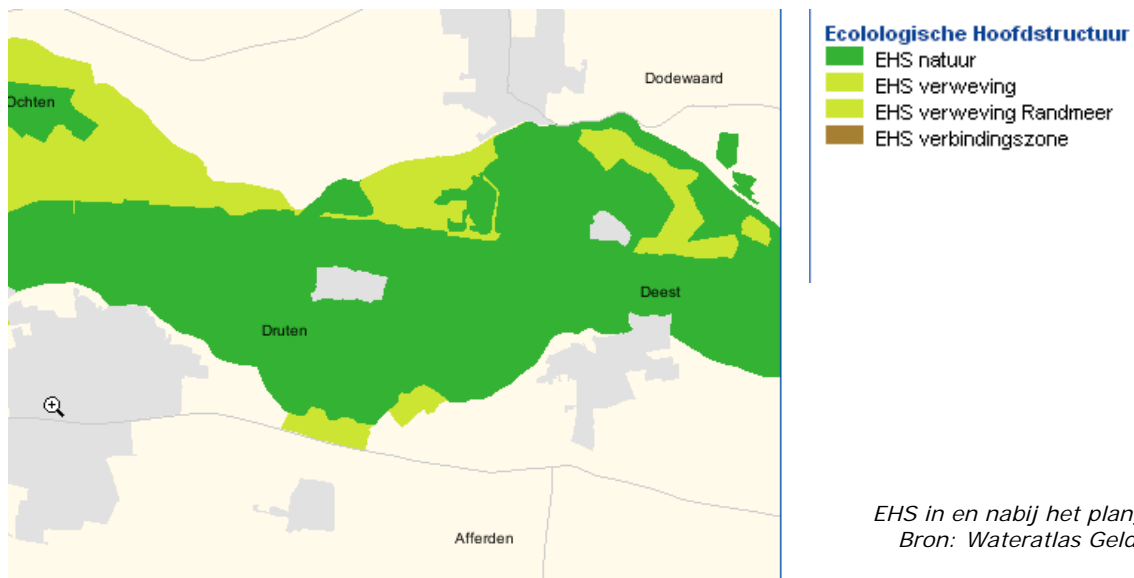
Het plangebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het gebied maakt deel uit van 'Natura 2000 gebied 68 – Uiterwaarden Waal'. In de bijbehorende gebiedsbeschrijving wordt aangegeven dat de uiterwaarden van de Waal een belangrijk broedgebied zijn voor soorten van natte, ruige graslanden (porseleinhoen en kwartelkoning). Het is daarnaast ook een belangrijk rust- en foerageergebied voor kleine zilverreiger, kleine zwaan, kolgans, grauwe gans, smient, tafeleend, Kievit en grutto.

De Afferdense en Deestse Waarden maken tevens deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur en er wordt zowel vanuit rijksbeleid als vanuit provinciaal beleid naar gestreefd ecotopen van het rivierecosysteem, die in de loop der tijd verloren of achteruit zijn gegaan, opnieuw te ontwikkelen.

Voor de Afferdense en Deestse Waarden zijn naast de Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur ook de afspraken in het kader van de voormalige NURG (Nadere Uitwerking voor het Rivieren Gebied) sturend voor de inrichting. De doelstelling van het NURG programma was het realiseren van 7.000 ha nieuwe natuur in de uiterwaarden van de Rijntakken en het bedijkte deel van de Maas in 2015. Op basis van dit voornemen en voor het realiseren van de doelstelling worden door het rijk gronden aangekocht. De nieuwe natuur vormt een onderdeel van de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur in het rivierengebied. Sinds 1993 werken het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van LNV samen aan de realisatie van dit NURG-programma. Naast het realiseren van nieuwe natuur, wordt ook een bijdrage geleverd aan het verhogen van de veiligheid, onder andere door het verminderen van de kans op overstromingen. Beide ministeries dragen ieder 50% bij aan de kosten. Na de hoogwaters van 1993 en 1995 heeft het NURG-

Natura 2000 gebieden

EHS in en nabij het plangebied
Bron: Wateratlas Gelderland

programma een stevige impuls gekregen door de koppeling met de dijkversterking via de Deltawet Grote Rivieren. In al deze projecten wordt natuurontwikkeling gekoppeld aan rivierverruiming. Ook het onderhavig bestemmingsplan en de voorgenomen bestemming van het gebied heeft daarmee rechtstreeks van doen. De flora- en faunawet ziet er op toe dat voorgenomen ingrepen of herinrichting geen negatieve effecten mag hebben op de ecologische situatie

in het gebied. Hiervoor zal een ecologisch onderzoek inzicht moeten bieden in de bestaande ecologische kwaliteiten van het gebied.

Daartoe is in de winter 2007 een bureauonderzoek gedaan door Bureau Natuurbalans en Limens-Divergens¹ dat in het najaar van 2008 is gevolgd door een bureau- en veldonderzoek ten behoeve van de Flora- en faunatoets en de Natuurbeschermingswet 1998². Op basis van deze onderzoeken is hierna een beknopte beschrijving van de natuurwaarden opgenomen. De integrale onderzoeken zijn als bijlage achter de plan-MER opgenomen en maken op die wijze deel uit van dit bestemmingsplan.

Ecologie in de Afferdense en Deestse Waarden

De Afferdense en Deestse Waarden vormen wat betreft natuur een gevarieerd gebied. Door vroegere en recente ontgrondingen kent het gebied betrekkelijk veel hoogteverschillen. Er komen verschillende landschapstypen voor die elkaar in een vrij kleinschalig patroon afwisselen. De belangrijkste ingrediënten zijn wateren, pioniersvegetaties van droge en natte standplaatsen, droge en natte graslanden, moerassen, ruigten, struwelen, bosjes en bos. Verder is het van belang dat niet de gehele uiterwaard overstroomt bij hoogwater. Er zijn enkele hoger gelegen delen die zelden of nooit overstromen. Niet alleen groeit hier vaak een geheel andere vegetatie (hardhoutoibos, droge graslanden en droge ruigten), maar deze gebiedsdelen zijn ook van belang als uitwijkplaats voor allerlei dieren, waaronder de strikt beschermde kamsalamander.

Zoogdieren

Diverse soorten grotere en kleinere zoogdieren komen meer of minder talrijk in de uiterwaarden voor. Op grond van data van heel Nederland kan gesteld worden dat de in de Afferdense en Deestse Waarden voorkomende soorten zoogdieren niet behoren tot bedreigde populaties. Voor de rekolonisatie zijn de hoogwatervluchtplaatsen in de vorm van oude fabrieksterreinen en anderszins nog bebouwde delen in het gebied van wezenlijk belang en waard om behouden te blijven.

Vijf soorten vleermuizen zijn in 1997 en 1998 sporadisch in de Afferdense en Deestse Waarden waargenomen en behoren tot de categorie 'algemeen voorkomend': Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis. De meeste van de vleermuissoorten gebruiken het gebied vooral als voedselgebied en brengen hun jongen elders groot. Wel overwinteren er vleermuizen in de oude steenovens. Op nationaal niveau komt alleen de Rosse vleermuis op de Rode Lijst voor met de aanmerking 'gevoelig'. Op internationaal niveau hebben alle vijf soorten een strenge bescherming (bijlage IV) op grond van de Habitatrichtlijn.

Ongewervelden

Bij de libellen en dagvlinders zijn geen soorten aangetroffen die zeldzaam zijn of op een lijst van beschermde soorten staan. De vlinderfauna was in 1997 en 1998 relatief soortenarm in de Afferdense en Deestse Waarden. Van de overige ongewervelden (vliegen en muggen, kevers,

¹ Felix, R.P.W.H., 2007, Natuurtoets Afferdense en Deestse Waarden, Interim rapportage, Analyse en archiefgegevens en toetsings Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998, Bureau Natuurbalans-Limens Divergens BV Nijmegen.

² Felix, R.P.W.H., 2008, Natuurtoets Afferdense en Deestse Waarden, Analyse archiefgegevens en veldinventarisatie 2008 ten behoeve van toetsing Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998, Bureau Natuurbalans-Limes Divergens BV, Nijmegen 17 november 2008.

vliesvleugeligen, spinnen en hooiwagens en wantsen) is de ontwikkeling in het gebied gevolgd nadat in deelgebied 4 is begonnen met de vergravingen. Het aantal soorten is in de ontcleide delen groter dan in de uitgangssituatie met grasland. Ontcleden van uiterwaardgrasland lijkt dus weinig destructief te zijn voor deze groep van ongewervelden. De ontcleiing heeft een aantal voor ons land zeldzame ongewervelden opgeleverd, die dynamiek prefereren.

Voor wat betreft de macrofauna (in het water) wordt geconcludeerd dat veel van de wateren in het plangebied algemene macrofauna soorten herbergen die ook elders in het land veel voorkomen. Bij aantakking van de nevengeul verschuift de macrofaunasamenstelling naar een meer karakteristieke riviergemeenschap die als waardevoller en soortenrijker te boek staat.

Vogels

De Afferdense en Deestse Waarden zijn, zoals genoemd, als Vogelrichtlijngebied aangewezen op grond van Kleine zwaan, Kolgans, Grauwe gans, Smient (vooral wintervogels) en Kwartelkoning (broedvogel). Deze soorten bevinden zich vooral in of op het water, in het moeras of op kale (slikkige) oevers en in de graslanden. Het aandeel van deze soorten is in de Afferdense en Deestse Waarden niet erg hoog. Vrijwel de gehele Afferdense en Deestse Waarden bestaat uit habitats die bruikbaar zijn voor één of meer van de volgende soorten. Fuut, Aalscholver, Krakeend, Slobeend, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend, Meerkoet, Kievit, Grutto en Wulp. Door de diversiteit aan habitattypen is het gebied soortenrijk en kent het een hoge broedvogeldichtheid. Van de kwalificerende soorten zijn dat de Grauwe gans, de Smient en in mindere mate de Kwartelkoning. Daarnaast broedt nog een zestal Rode Lijst soorten in de Afferdense en Deestse Waarden: Dodaars, Porseleinhoen, Kluut, Tureluur, Steenuil en Oeverzwaluw.

Amfibieën

In de Afferdense en Deestse Waarden is de aanwezigheid vastgesteld van 6 soorten amfibieën: Kamsalamander, Kleine watersalamander, Gewone Pad, Rugstreeppad, Bruine kikker en Middelste groene kikker. De gevonden populaties zijn klein tot zeer klein. De betere wateren voor amfibieën liggen voornamelijk binnendijks.

De Kamsalamander en Rugstreeppad zijn beschermd op grond van bijlage IV van de Habitatrictlijn. Zij zijn in het gebied aanwezig in het centrale en oostelijke deel.

Vissen

Van de aangetroffen vissen komen het Vetje en de Winde voor op de Rode Lijst, resp. in de categorie 'kwetsbaar' en 'gevoelig'. In de Habitatrictlijn hebben zij geen aparte status. Verder is een nog een tiental soorten aangetroffen, die niet bedreigd zijn en in vrijwel geheel Nederland voorkomen.

Vegetatie

In het gebied zijn 7 Rode Lijst soorten en 1 beschermde soort (Zwanebloem) vastgesteld. Grote delen van het gebied zijn niet bijzonder, er groeien algemene soorten die ook elders in het rivierengebied of daarbuiten veel worden aangetroffen. Uitzonderingen zijn de oude plasjes en strangen en twee oeverwallen waar 5 van de 7 Rode Lijst soorten groeien.

Aspect	Herinrichting uiterwaard
Zoogdieren	0
Vleermuizen	+
Ongewervelden	+
Vogels	0
Amfibieën	-/0
Vissen	+
Vegetatie	0
Landschap	+

Waardering effecten van de herinrichting op natuur, landschap en cultuurhistorie
Bron: Milieu-effectrapport Afferdenschse en Deestsche Waarden

4.8.2 Conclusies en effecten van de herinrichting t.o.v. Flora en Faunawet

Volgens het bureau en veldonderzoek van Natuurbalans-Limes Divergens dient in het kader van de voorgenomen ingreep ontheffing te worden aanvraagt van de Ffw voor de rugstreepad, de kamsalamander, vogels met een vaste verblijfplaats en de rivierrombout.

Effecten/toetsing:

●: op voorhand zeker een negatief effect: uitgebreide Ffw-toets noodzakelijk;

●: op voorhand geen effect / geen noodzaak tot toetsing.

Nederlandse naam	tijdens uitvoering	als gevolg van een nieuwe inrichting	Ffw-toets
rugstreepad	●	●	✓
kamsalamander	●	●	✓
poelkikker	●	●	
dagvlinders	●	●	
vaatplanten	●	●	
zoogdieren	●	●	
vleermuizen	●	●	
vogels met vaste verblijfplaats	●	●	✓
vissen	●	●	
vogels zonder vaste verblijfplaats	●	●	
rivierrombout	●	●	✓

Tabel: Samenvatting (mogelijke) negatieve effecten op streng beschermde soorten van de Flora- en faunawet (tabel 3 Ffw) en ontheffingsplicht (Bron: rapport Natuurbalans-Limes Divergens).

De overige in het plangebied voorkomende soorten/groepen ondervinden zeker geen negatieve effecten van de ingreep of negatieve effecten worden voorkomen door randvoorwaarden. Ten aanzien van de overige groepen zijn de ingrepen niet strijdig met de Ffw.

4.8.3 Conclusies herinrichtingsplan t.o.v. Natura 2000 gebied

Volgens het bureau en veldonderzoek van Bureau Natuurbalans-Limes Divergens worden bij de realisatie van de voorgenomen activiteiten tijdelijk negatieve effecten verwacht ten aanzien van:

- slikkige rivieroever,
- zachthoutoobos,
- kamsalamander,
- niet-broedvogels.

Negatieve effecten zijn tijdelijk; *Significant* negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van deze soorten zijn op voorhand uit te sluiten.

Ten behoeve van een vergunningsaanvraag Natuurbeschermingswet 1998 is een verslechterings- en verstoringstoets opgesteld ten aanzien van bovengenoemde habitattypen en soortgroepen, waaruit blijkt dat de voorgenomen activiteiten een aanvaardbare verslechtering en/of verstoring tot gevolg hebben.

In het onderzoek zijn mitigerende en compenserende maatregelen opgesomd om de schade aan soorten en overtredingen van de natuurwetgeving zoveel mogelijk te vermijden.

maatregel	eerste jaar van ingreep per deelgebied											
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Ffw												
1. braakleggen te vergraven gronden												
2. soortenrij maken van te vergraven wateren												
3. indammen strang kamsalamander												
Nbw												
4. inzaaien gras huidige maisakkers tbv ganzen												
5. voorkomen verstoring wintervogels												

Tabel: Mitigerende en compenserende maatregelen. De periode waarin de maatregelen genomen moeten worden zijn weergegeven in het groen. Met rood is weergegeven wanneer de maatregelen zeker niet mogen worden uitgevoerd.

1. Braakleggen

Buiten het broedseizoen van vogels en vóór het invallen van de vorst dient (ten behoeve van amfibieën) het ingrepengebied (deelgebied) braak gelegd te worden en in die staat te worden gehouden. Dit betekent dat alle opgaande beplanting vooraf verwijderd moet worden, dat van graslanden de teelaardelaag wordt verwijderd en dat alles glad wordt opgeleverd, om te

voorkomen dat het terrein geschikt wordt voor de vestiging van vogels. Er dienen "vogelverschrikkers" te worden geplaatst in de vorm van vlaggen of palen met wapperend afzettingslint.

2. Leegvangen wateren

Te vergraven wateren die klein genoeg zijn om te bemonsteren op aanwezige vissen en amfibieën dienen in het kader van de zorgplicht (§5.3) enkele dagen voorafgaand aan de graafwerkzaamheden soortenvrij gemaakt te worden, door zo goed als mogelijk alle aanwezige vissen en amfibieën weg te vangen en elders op geschikte, niet te vergraven locaties los te laten.

3. Maatregelen kamsalamander

De noordoostelijke helft van de strang, daar waar de kamsalamanders zijn waargenomen, zal tegen een verhoging van de dynamiek worden beschermd achter een aarden wal. De dimensies van de aarden dienen te worden afgestemd op de toekomstige overstromingshoogten, zodat deze tot dezelfde overstromingsduur kan worden teruggebracht zoals die nu voor de strang geldt.

4. Inzaaien maïsakkers met gras

De huidige akkerpercelen in het gebied zullen worden ingezaaid met gras om het aanbod van voldoende foerageergebied voor ganzen te waarborgen. Bij voorkeur gebeurt dit in een zo vroeg mogelijk stadium voorafgaand aan de werkzaamheden.

Voor de beoogde ingreep wordt een vergunning Nbw aangevraagd bij de Provincie Gelderland.

4.9 Archeologie

Algemeen

In 1992 heeft Nederland als lid van de Raad van Europa het Verdrag van Malta ondertekend. Dit verdrag heeft als doel het Europese archeologische erfgoed veilig te stellen. Eén van de verdragsverplichtingen voor de Nederlandse overheid is dat zij moet streven naar afstemming en overeenstemming tussen de onderscheiden behoeften van de archeologie en de ruimtelijke ordening, door er op toe te zien dat archeologen worden betrokken bij het planningsbeleid ten einde te komen tot evenwichtige strategieën voor de bescherming, het behoud en het beter tot hun recht doen komen van plaatsen van archeologisch belang. De Nederlandse overheid dient waarborgen te creëren dat archeologen, stedenbouwkundigen en planologen stelselmatig met elkaar overleggen ten einde te komen tot wijziging van ontwikkelingsplannen die het archeologische erfgoed zouden kunnen aantasten. Daartoe zou bij de voorbereiding van bestemmingsplannen meer aandacht moeten worden besteed aan de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische waarden en bij de aanwezigheid van archeologische waarden zouden beschermende regelingen in het plan moeten worden opgenomen. Daarbij dient volgens het Verdrag het uitgangspunt te zijn dat 'de bodemverstoorder betaalt'.

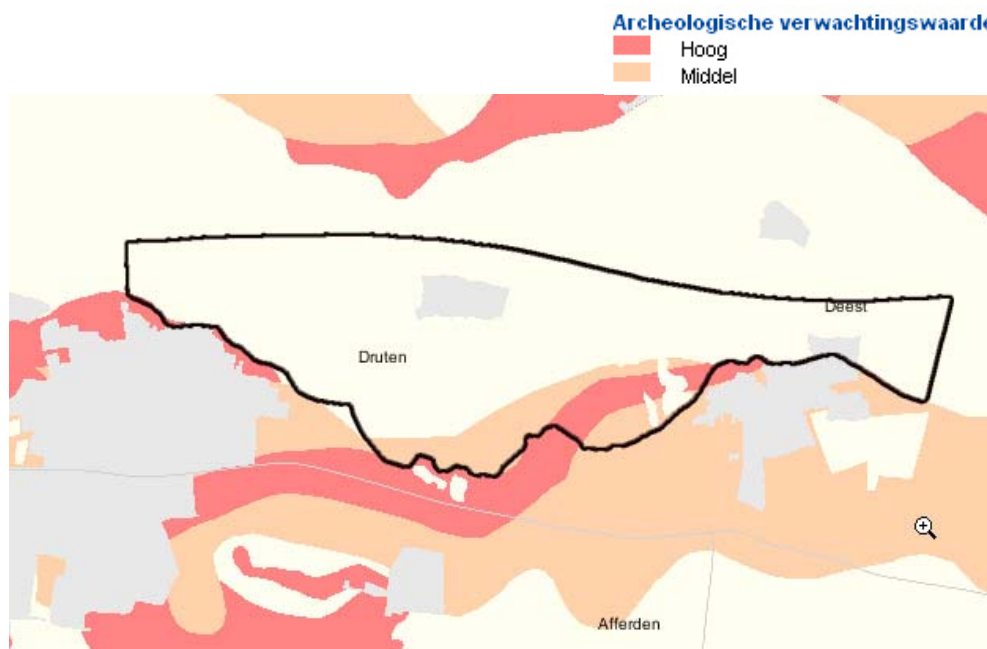
Ter implementatie van het Verdrag van Malta is per 1 september 2007 een nieuwe wet van kracht geworden, de 'Wet op de archeologische en monumentenzorg (Wamz)' genaamd. De Wamz maakt formeel gezien deel uit van de 'Monumentenwet 1988'.

Het belangrijkste doel van de Wamz is de bescherming van de aanwezige en de te verwachten archeologische waarden door het reguleren van bodemversturende activiteiten. Hierbij gaat de Wamz uit van het zo vroeg mogelijk betrekken van de archeologische waarden in het ruimtelijk ordeningsproces. Specifiek voor het bestemmingsplan is hierop artikel 38a, lid 1 van de Wamz van toepassing: *"De gemeenteraad houdt bij de vaststelling van een bestemmingsplan (...) en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten"*.

Provinciaal beleid

Uit de digitale kaarten van de provincie Gelderland kan worden herleid dat een deel in het zuidoosten van het plangebied is aangewezen als 'middel en hoge archeologische verwachtingswaarde'.

Dit betekent dat eventuele herinrichtingmaatregelen in deze gebieden gebonden zijn aan voorwaarden. De archeologische waarden van het gebied moeten worden onderzocht, alvorens tot werkelijke uitvoer over kan worden gegaan. Om dit ook planologisch veilig te stellen is het gebied met een hoge verwachtingswaarde voorzien van de dubbelbestemming 'Archeologisch waardevol gebied'. Dit betekent dat onder andere het vergraven, egaliseren, ophogen, etc., van de gronden zonder of in afwijking van een aanlegvergunning verboden is (zie ook hoofdstuk 6 'Juridische aspecten' waarin een toelichting op de plankaart en voorschriften wordt beschreven).

Archeologische waarden in en nabij het plangebied, op basis van de IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden)

Bron: Streekplan Gelderland 2005

Archeologische waarden- en beleidskaart Gemeente Druten

De gemeente Druten heeft in de voorgaande decennia op projectbasis archeologisch onderzoek bij sloop en nieuwbouw mogelijk gemaakt. Vooruitlopend op de aanstaande wijziging van de Monumentenwet 1988 en de implementatie van het Europese verdrag van Malta wil de gemeente nu in de bestemmingsplannen voor het buitengebied en de bebouwde kommen de archeologische waarden structureel gaan meenemen in het ruimtelijke planvormingsproces. Vestigia heeft hiertoe een archeologische inventarisatie voor het gehele Drutense grondgebied uitgevoerd en dit aansluitend vertaald naar een archeologische verwachtingen- en maatregelenkaart³.

Hierna zijn de kaarten uit het rapport weergegeven. Volgens de inventarisatiekaart komen in het plangebied waardevolle restanten voor van de zomerdijk en de winterdijk en is er een terrein met hoge archeologische

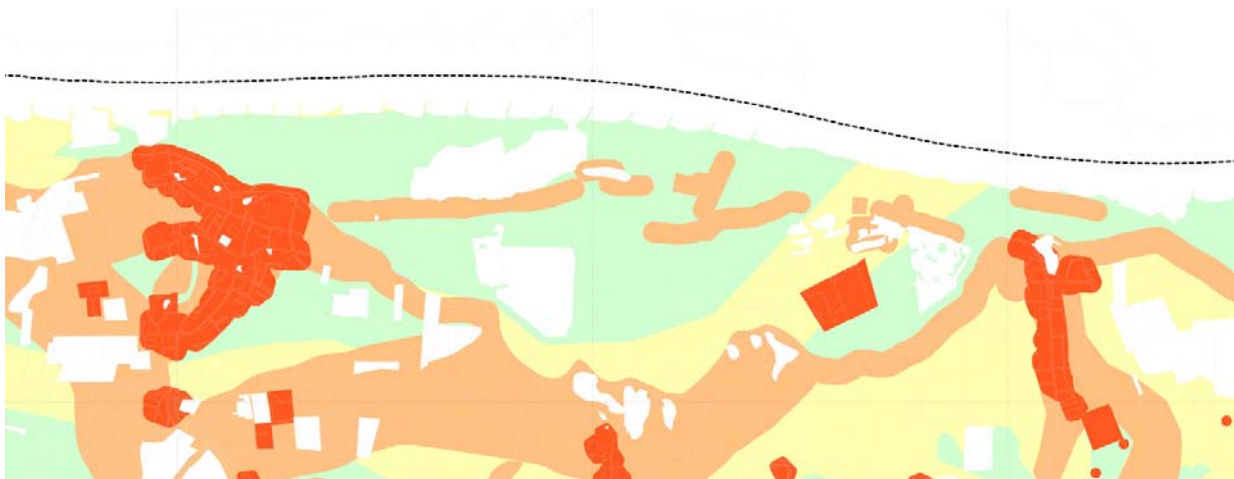
LEGENDA		
--- Gemeentegrens Druten		
AMK-Terrijnen		
[Groen]	Terrain van archeologische betekenis	
[Geel]	Terrain van archeologische waarde	
[Rood]	Terrain van hoge archeologische waarde	
[Oranje]	Terrain van zeer hoge archeologische waarde	
[Rood met strepen]	Terrain van zeer hoge archeologische waarde, beschermd	
Archeologische waarneming - cinddatering		
[Rood punt]	Paleolithicum	
[Rood punt]	Neolithicum	
[Oranje punt]	Bronstijd	
[Geel punt]	IJzertijd	
[Groen punt]	Romeinse tijd	
[Blauw punt]	Vroege Middeleeuwen	
[Lila punt]	Late Middeleeuwen	
[Blauw punt]	Middeleeuwen ongedifferentieerd	
[Zwart punt]	Nieuwe tijd	
[Wit punt]	Ongedatcerd	
[Oranje punt]	Melding AWN Nijmegen	
Landschappelijke elementen		
[Grijs raster]	Oude bewoningslaag in ondergrond	
[Grijs raster]	Oude bewoningslaag / bouwland	
[Paars]	Terp	
[Geel]	Rivierduin aan oppervlakte	
[Groen]	Rivierduin in ondergrond	
[Lila]	Oud-Pleistocene vlechtend rivierterras	
[Blauw]	Jong-Pleistocene vlechtend rivierterras	
[Groen]	Jong-Pleistocene meanderende geul	
[Blauw]	(kom)afwateringsgeul	
Cultuurhistorische elementen		
[Rood ruit]	Rijksmonument (gebouw)	
[Blauw ruit]	Gemeentelijk monument (gebouw)	
[Rood ruit]	Dorpskern (voor 1820)	
[Grijs raster]	Begraafplaats	
[Lila ruit]	Kerk	
[Zwart ruit]	Gebouwen	
[Grijs ruit]	Afwijkende percelering (verhoging)	
[Grijs ruit]	Weg/pad	
[Grijs ruit]	Winterdijk (voor dijkverzwaring)	
[Grijs ruit]	Zomerdijk / kade	
Verstorings		
[Grijs raster]	Onderheide fundering	
[Rood raster]	Onderkeldering	
[Lila raster]	Sanering met ontgraving	
[Grijs raster]	Ontgraving	
[Blauw raster]	Diep water	
Archeologische onderzoeken		
[Groen raster]	Booronderzoek	
[Lila raster]	Geofysisch onderzoek	
[Blauw raster]	Veldkartering	
[Lila raster]	Bureauonderzoek	
[Groen raster]	Proefsleuven / archeologische opgraving	

(Buiten gemeente wijken kleuren in legenda af)

Inventarisatiekaart
(Bron: rapport Vestigia)

verwachtingswaarde in het oostelijke deel van het gebied gesitueerd, waar deels al archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden (sporen van een Romeinse nederzetting). Verder komen waardevolle rivierduinen in het plangebied voor.

Volgens de maatregelenkaart hebben de dijken een hoge tot gematigde archeologische verwachtingswaarde, maar heeft de rest van het plangebied een lage archeologische verwachtingswaarde (op het gebiedje van de verwachte Romeinse nederzetting na).

Maatregelenkaart
(Bron: rapport Vestiaia)

LEGENDA

 Gemeentegrens Druten

Beleidsmaatregelen

- Categorie 1: Archeologische waarde
- Categorie 2: Hoge archeologische verwachting
- Categorie 3: Gematigde archeologische verwachting
- Categorie 4: Lage archeologische verwachting
- Categorie 5: Geen archeologische verwachting

Hoge archeologische verwachting

Gezien de landschappelijke, geologische en bodemkundige situatie en de verspreiding van de bekende archeologische vondsten is de trefkans op archeologische relictten uit vrijwel alle archeologische perioden in deze gebieden hoog.

Op de in de gemeente Druten gelegen stroomgordels van de Distelkamp-Afferden, de Leeuwen, de Waal en het Wijchens Maasje (zie bijlage 2; kaartbijlage 1) worden archeologische sporen aangetroffen uit verschillende perioden. Deze stroomgordels bestaan uit een zandlichaam van de bedding en een oeverwal.

Beide landschappelijke eenheden vormden hogere delen in het landschap en waren beter geschikt voor bewoning en landbouw dan de omringende komgebieden, onder meer door een betere ontwatering.

In de loop der tijd zijn de oeverwallen door overstromingen bedekt geraakt met een kleilaag. De algemene verwachting is dat de archeologische sporen hieronder redelijk tot goed geconserveerd zijn.

De hoogteverschillen tussen oeverwal en omringende kom zijn in de gemeente Druten in veel gevallen niet goed zichtbaar in het landschap. Er heeft wel een kartering van de oeverwallen plaatsgevonden, maar deze is niet in gepubliceerde vorm beschikbaar. Ook met behulp van het AHN is de grens tussen oeverwal en kom niet goed te herkennen. Dit wordt ten dele veroorzaakt door het feit dat de totale dikte van het holocene pakket slechts 3 tot 4 meter is. De verschillen in klink tussen kommen en oeverwallen blijven hierdoor klein. Ook zijn aanwezige hoogteverschillen in veel gevallen vervlakt door latere afzetting van klei.

Om deze redenen is voor de oeverwallen een (arbitraire) breedte aangehouden van 150 meter vanaf de grens van het (gekarteerde) zandlichaam. Uitgaande van het AHN en eerder onderzoek⁴⁶ is in de omgeving van Deest een crevassecomplex gekarteerd. Deze crevasse dateert waarschijnlijk uit de beginfase van de Waal. Er worden Romeinse en middeleeuwse sporen op aangetroffen. Op basis van aanwezige vondsten en ervaring met vergelijkbare crevassecomplexen elders uit het rivierengebied wordt hier een hoge archeologische verwachting aan toegekend.

Een tweede landschappelijke eenheid met hoge verwachting zijn de rivierduinen. Rivierduinen vormen vanaf het begin van het Holoceen geschikte plaatsen voor bewoning en landbouw. Grote delen ervan liggen momenteel onder een afdekkende laag klei en in sommige gevallen veen. Op het AHN zijn de hoogst gelegen delen duidelijk te herkennen. Volgens de bodemkaart worden deze gebieden in de meeste gevallen ook afgedekt met een laag rivierklei. Deze is dan niet dikker dan 10 tot 30 cm. Er is voor gekozen om alleen aan de hoogste delen van de rivierduinen een hoge verwachtingswaarde toe te kennen. Deze gebieden zijn lange tijd geschikt geweest voor bewoning. De flanken van de rivierduinen zijn plaatselijk mogelijk al in het vroege Holoceen bedekt geraakt met veen of zijn onderhevig geweest aan hogere grondwaterstanden. De exacte grens tussen gebieden met hoge verwachting en gebieden met gematigde verwachting is hier op basis van het AHN getrokken.

Gematigde archeologische verwachting

Gezien de landschappelijke, geologische en bodemkundige situatie en de verspreiding van de bekende archeologische vondsten is de trefkans op archeologische relicten in deze gebieden niet bijzonder hoog. Het gaat hierbij om gebieden van uiteenlopende aard.

Ten zuiden van Horssen bevindt zich de stroomrug van de Altforst in de ondergrond. Deze stroomrug ligt ongeveer op hetzelfde niveau als het Kreftenheye-5 terras en bood qua hoogteligging in het landschap waarschijnlijk weinig voordelen ten opzichte van het omliggende gebied. Er zijn in de omgeving geen sporen aangetroffen die met deze stroomrug in relatie kunnen worden gebracht. De conservering van eventueel aanwezige sporen zal ten gevolge van afdekking met veen en klei vrij goed zijn.

Onder deze categorie vallen ook de buitendijkse gronden van de Waal. De huidige stroomrug van de Waal heeft de oudere stroomruggen ter plekke geërodeerd. Binnen dit gebied kunnen echter wel prehistorische deposities, schepen, houten constructies - zoals bruggetjes en vlonders - en afvaldumps voorkomen. De trefkans is weliswaar zeer laag, maar bij een treffer is de conservering meestal zeer goed. Het gaat hierbij met name om gedeeltes van de uiterwaard waar de nieuwe rivier (de Waal) oude stroomruggen geërodeerd heeft. Hierbij kunnen de archeologische sporen uit deze oudere stroomruggen zijn opgenomen en door de Waal stroomafwaarts weer zijn afgezet. Ook kunnen erosieresten van de oudere stroomruggen nog intact zijn. In de Afferdensche en Deestsche Waarden zijn sporen uit de IJzertijd en Romeinse tijd gevonden. Omdat de trefkans hier hoger is dan in de omringende gebieden in de uiterwaard wordt hieraan een gematigde archeologische verwachting toegekend. Van deze zones is tot op heden weinig bekend. Tot nu toe is het archeologisch onderzoek in deze gebieden achtergebleven.

Met name in het gebied tussen Afferden en Deest bevinden zich tot op grote afstand van de Waal oeverafzettingen in de ondergrond. Het is niet bekend uit welke periode deze oeverafzettingen dateren. Omdat ze vrijwel aan de oppervlakte liggen is de kans groot dat het gaat om middeleeuwse afzettingen. Vanwege de ligging zullen de afzettingen en de daarin eventueel aanwezige sporen een relatief grote mate van verstoring vertonen ten gevolge van landbouwactiviteiten. Er zijn vrijwel geen vondsten aangetroffen in dit gebied. Omdat het gebied vanwege de oeverafzettingen in de ondergrond mogelijk al vanaf Romeinse tijd in gebruik kan zijn geweest en sporen vanaf deze periode niet uit te sluiten zijn wordt aan het gebied een gematigde verwachting toegekend.

De flanken van de in het gebied aanwezige rivierduinen zijn in ieder geval gedurende een gedeelte van het vroege Holoceen geschikt geweest voor bewoning. De aanwezigheid van verspreide vindplaatsen van jagersverzamelaars uit de vroege prehistorie kan niet geheel worden uitgesloten. Door afdekking met veen en klei in latere tijden zijn eventueel aanwezige sporen uit deze periode waarschijnlijk zeer goed geconserveerd. Dat vondsten hier vooralsnog ontbreken kan er op duiden dat er geen archeologische restanten aanwezig zijn; het is echter ook niet uitgesloten dat het gebrek aan vondsten voortkomt uit het feit dat er geen totnogtoe geen versturende werkzaamheden hebben plaatsgevonden op de diepte waarbij deze sporen verwacht kunnen worden. Vanwege de relatief korte periode waarin de flanken van de rivierduinen bewoonbaar zijn geweest wordt er een gematigde verwachting toegekend.

Op een diepte van tussen de 4 en 6 meter onder maaiveld bevindt zich een laat-pleistocene meanderende geul in de ondergrond. Delen van dit systeem hebben gedurende enige tijd tot in het Holoceen water afgevoerd van Rijn en Maas. Mogelijk gaat het ten dele ook om restanten van beekdalen die gevoed werden door kwel vanuit de in de omgeving aanwezige rivierduinen. Hiervoor geldt een zeer specifieke archeologische verwachting voor bijvoorbeeld rituele deposities en vroeg-prehistorische jachtkampen. De conservering van organisch materiaal (zoals hout, leer en bot) in dergelijke natte zones is bovendien erg goed.⁴⁷ Het probleem van deze vondstcategorieën is echter dat het uiterst geringe vondstdichtheden betreft die qua ruimtelijk beslag zeer klein zijn en zich ook nog eens zeer lastig laten opsporen.

Op grond van de geografische ligging (terrasrand en nabijheid van water) en aanwezigheid van vondsten uit vroege prehistorie wordt aan deze geul een gematigde waardering toegekend.

Lage archeologische verwachting

Een lage archeologische verwachting is toegekend aan die gebieden die vanwege hun landschappelijke kenmerken een relatief lage kans hebben op het aantreffen van archeologische resten, in ieder geval in vergelijking met de andere zones. Het gaat daarbij om laaggelegen, natte bodems, waar tot nu toe nauwelijks archeologische vondsten zijn gedaan. In recente publicaties (waaronder de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie) wordt steeds vaker gewezen op de bijzondere betekenis van dergelijke perifere gebieden voor de bewoners uit het verleden, bijvoorbeeld als plaats voor rituele handelingen.

Aandachtsgebieden

In deze apart aangemerkte zones worden op historische en archeologische gronden archeologische resten vermoed, zonder dat de exacte begrenzing daarvan kan worden aangewezen.

Uit het bureauonderzoek zijn vijf waardevolle gebieden gesorteerd die als gebied een aparte status en eigen archeologische typering hebben qua vondsten en bewoningsgeschiedenis. Twee daarvan zijn in het plangebied gesitueerd.

Stroomruggen rondom Druten

De stroomgordels in het noorden van het grondgebied van Druten zijn pas omstreeks 2000 jaar BP verland. Op de oeverwallen was er echter al vanaf de IJzertijd bewoning mogelijk, op de stroomruggen vanaf de Romeinse tijd. De meeste vondstmeldingen dateren uit de Romeinse tijd en in mindere mate uit de IJzertijd.

Crevasses en stroomgordel rondom Deest

In deze regio worden op de crevasses vooral archeologische waarden verwacht uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen. Op de dieper gelegen stroomgordels van Kreftenheye worden vooral archeologische waarden verwacht uit de Steentijd. Tijdens de ontzandingen zijn bijzonder veel vindplaatsen aangetroffen, vanaf het Laat Paleolithicum tot in de Bronstijd.

Naar beide aandachtsgebieden heeft eerder archeologisch onderzoek plaatsgevonden.

Sporen nederzetting Romeinse tijd

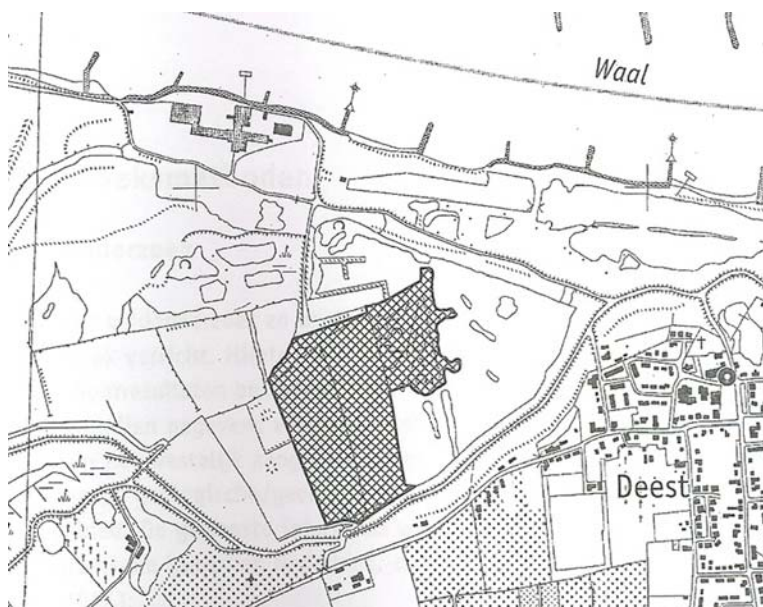
In het verleden is voor de Afferdense en Deestste Waarden een archeologisch onderzoek uitgevoerd (RAAP-rapport 290; Afferdensche en Deestsche Waarden, een archeologische kartering en waardering, 7 juli 1997). Aanleiding was dat amateurarcheologen in het tracé van de geplande nevengeul van de Waal tijdens een ontgroning een archeologische vindplaats hebben aangetroffen. Het betrof een zeldzame nederzetting uit de Vroeg Romeinse tijd. Met het oog hierop heeft RAAP ten oosten van de desbetreffende vondstlocatie een kartering en waardering verricht om de voortzetting van de vindplaats in oostelijke richting te bepalen.

Het onderzoek vond grotendeels plaats aan de hand van grondboringen. In 32 boringen werd archeologisch materiaal aangetroffen. Vervolgens is het terreingedeelte gewaardeerd, waarbij onder andere werd geconcludeerd dat:

- het in kaart gebrachte vindplaatsgedeelte bevindt zich in de noordwesthoek van het
- onderzochte gebied en bedraagt ca. 1,5 ha.;
- de kwaliteit van het onderzochte deel van de vindplaats is redelijk tot zeer goed;
- het onderzochte deel van de vindplaats betreft het zuidoostelijke gedeelte van een nederzettingsterrein uit de Late IJzertijd / Romeinse tijd. Wanneer de waarnemingen in het westelijk aangrenzende gebied hierbij worden betrokken, kan worden aangenomen dat de nederzetting een omvang heeft gehad van minimaal 3 hectare.

In het rapport wordt wel aangegeven dat de begrenzing van de vindplaats niet op te vatten is als 'harde grens'. Mogelijk liggen bepaalde structuren, behorende bij de nederzetting, buiten de aangegeven grenzen.

Aangezien het archeologisch beleid in Nederland erop gericht is om de archeologische vindplaatsen zoveel mogelijk intact te laten, dienen graafwerkzaamheden en bodembewerking dieper dan de archeologische belangrijke bodemlagen vermeden te worden. Alleen wanneer dit laatste niet mogelijk is, dient overgegaan te worden tot het opgraven van een vindplaats.

Plangebied archeologisch onderzoek uit 1997
Bron: Raap-rapport 290

Van de vindplaats is slechts een klein deel gelegen binnen het te vergraven gebied van de nevengeul. Het overige deel is gelegen buiten het te vergaven gebied. Uit het hierna genoemde in 2009 uitgevoerde nader onderzoek door SyntheGra bv 'Inventariserend Veldonderzoek, verkennend en karterend booronderzoek, Afferdensche en Deestsche Waarden' (Projectnr. S090298, 21 januari 2010) is na boringen gebleken dat het onwaarschijnlijk is dat een mogelijke woonlaag nog in situ in het te vergaven gebied ligt. De strang uit 1600 heeft dit gedeelte van de vindplaats namelijk geërodeerd. Het opgraven van dit deel van de vindplaats is dan ook overbodig. Het andere deel van de vindplaats dat buiten de te vergraven gebieden ligt, wordt ongemoeid gelaten.

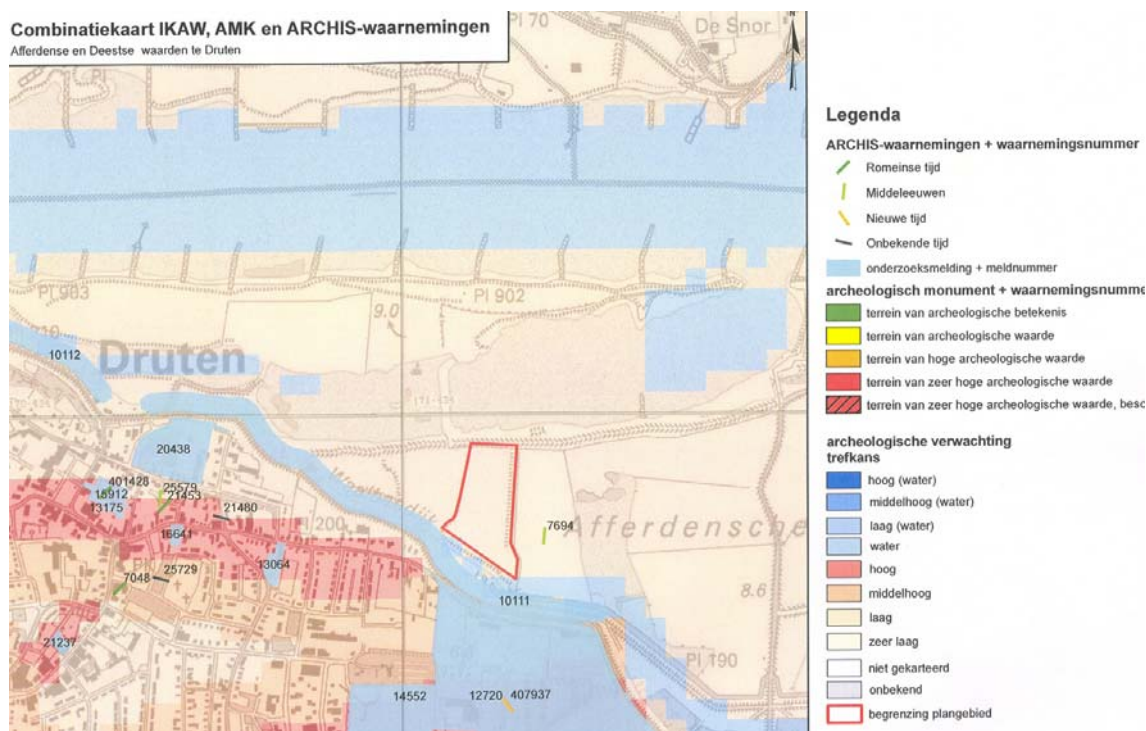
Vindplaats Merovingische pot

Op basis van bekende archeologische gegevens wordt ook de aanwezigheid van een vindplaats uit de Middeleeuwen in het westen van de Afferdense en

Deestse Waarden verondersteld. Deze verwachting is gebaseerd op de vondst van een complete merovingische pot, daterend uit de 6^e/7^e eeuw na Chr., op 3,00 meter beneden het maaiveld (ARCHIS waarnemingsnummer 7694, vindplaats 39HN-7). Hoewel de context van deze vondst onduidelijk is, bestaat de kans dat zich in het gebied nog meer, nu nog onbekende, archeologische waarden bevinden.

Hierop is door Synthebra bv uit Hoorn een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd, 'Verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen, Afferdensed en Deestse Waarden te Druten' (Projectnr. P0502046, 26 juli 2007) genaamd.

Het plangebied van het onderzoek heeft een oppervlakte van ca. 3,8 hectaren waarbinnen 22 boringen zijn uitgevoerd.

Plangebied archeologisch onderzoek uit 2007
Bron: Synthebra bv

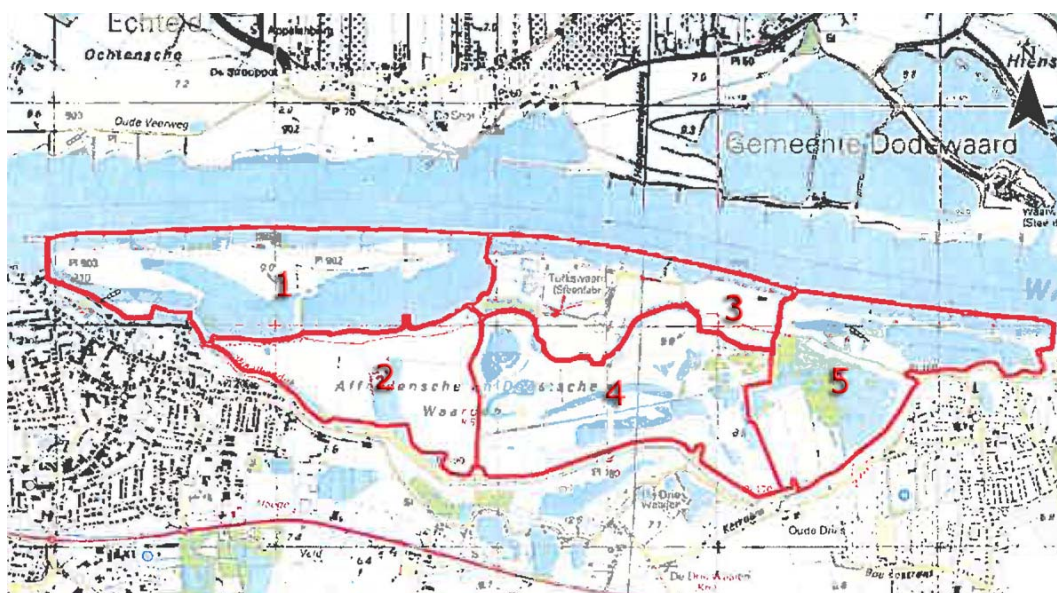
Aan de hand van de boringen is geen vondstmateriaal van archeologische betekenis waargenomen. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de bodem/ondergrond, afgezien van de bovenste decimeters van het profiel, intact zijn. Geconcludeerd wordt dat de vondst van een merovingische pot op het naastgelegen perceel dan ook merkwaardig blijft. In het onderzoek wordt aangegeven dat de vondst wellicht gezien moet worden als een rituele depositie in een diepe nevengeul. Gezien het ontbreken van een cultuurlaag wordt het niet zinvol geacht om (delen van) het gebied aan te wijzen voor nader onderzoek.

In voorliggend bestemmingsplan wordt derhalve geen aanvullende bepalingen ter bescherming van de archeologische waarden opgenomen, althans voor dit deel van de Afferdensed en Deestse Waarden.

Nader archeologisch onderzoek

De provincie Gelderland heeft in het vooroverleg geadviseerd om nader archeologisch onderzoek te doen in het gehele plangebied. Hierop is door Synthebra BV in 2009 nader archeologisch onderzoek in het gehele plangebied verricht. De onderzoeksmethode is voorafgaand aan het veldwerk voorgelegd aan de provincie Gelderland, die ermee ingestemd heeft. De resultaten van dit onderzoek zijn verwoord in het rapport 'Inventariserend Veldonderzoek, verkennend en karterend booronderzoek, Afferdensch en Deestse Waarden' (Projectnr. S090298, 21 januari 2010)

Voorafgaand aan het veldwerk is bureauonderzoek uitgevoerd. In dit bureauonderzoek is het plangebied onderverdeeld in vijf deelgebieden. Ieder deelgebied heeft een andere archeologische verwachting. Op grond van de resultaten uit het bureauonderzoek kunnen enkele zones worden aangemerkt als behoudenswaardig. Dit geldt in eerste instantie voor het eerdere genoemde archeologisch nederzettingsterrein uit de late IJzertijd – Romeinse tijd (monumentnummer 15.563) in deelgebied 4 en 5, maar ook voor de twee fabrieksterreinen in deelgebied 3 en de hier aanwezige terp met mogelijk nog

*Onderverdeling van het plangebied in vijf deelgebieden
Bron: Synthebra bv.*

aanwezige resten van het goed Turksweerd of oudere voorgangers. Binnen deelgebied 1 worden op grond van het bureauonderzoek geen archeologische resten verwacht en hier is dus geen vervolgonderzoek noodzakelijk geacht. In deelgebied 4 worden geen graafwerkzaamheden verwacht die een bedreiging vormen voor het archeologisch bodemarchief. Zones waar graafwerkzaamheden worden gepland zijn ofwel dermate opgehoogd dat geen verstoring van het bodemarchief wordt verwacht, ofwel reeds afgegraven ten behoeve van zand- en kleiwinning. Zodoende is binnen deelgebied 4 ook geen vervolgonderzoek noodzakelijk.

Voor het overige deel van het plangebied, deelgebied 2, 3 en 5 is op grond van het bureauonderzoek wel een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd voor die zones waarvoor een middelhoge tot hoge verwachting geldt en waar graafwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd. Doel van het onderzoek was

om deze verwachtingen te toetsen. In geen enkele van de uitgevoerde boringen zijn indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De kans dat binnen het plangebied een archeologische vindplaats aanwezig is, wordt daarom klein geacht. Bovendien is de verwachting dat binnen het plangebied geen archeologische resten in situ aanwezig zijn, waardoor ook geen archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied. De hoge archeologische verwachtingen uit het bureauonderzoek voor de deelgebieden 2,3 en 5 kunnen dientengevolge op grond van de resultaten van het veldonderzoek naar laag worden bijgesteld.

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor de onderzochte deelgebieden geen vervolgonderzoek geadviseerd. Wel wordt een archeologische begeleide sloop van de ondergrondse delen van de bebouwing ter plaatse van de terp Turksweerd geadviseerd.

Geconcludeerd kan dus worden dat zich in het plangebied drie archeologisch behoudenswaardige zones bevinden. Ter bescherming van deze zones is de dubbelbestemming 'Archeologisch waardevol gebied' opgenomen. De behoudenswaardige zones vormen echter geen belemmering voor de werkzaamheden ten behoeve van de uitvoering van dit bestemmingsplan, omdat eventuele graafwerkzaamheden niet zo diep gaan dat zij deze zones bedreigen

Het advies uit het nader archeologisch onderzoek van Synthegra BV betreft een zogenaamd selectieadvies. Dit betekent nog niet dat al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. Hiervoor zal door de provincie Gelderland (het bevoegd gezag) een selectiebesluit moeten nemen.

Mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen in het plangebied dan geldt conform artikel 53 van de Monumentenwet uit 1988 (herzien in 2007) een meldingsplicht bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of door het hem vertegenwoordigde bevoegd gezag, de provincie Gelderland.

5 PLANBESCHRIJVING

Op basis van de inventarisatie en analyse uit de voorgaande hoofdstukken zijn vanuit verschillende invalshoeken diverse doelstellingen en uitgangspunten te formuleren die in dit bestemmingsplan hun beslag krijgen. Hierbij is gebruik gemaakt van verschillende startnotities en programma's die in de loop van de tijd zijn opgesteld.

Vervolgens wordt de toekomstige situatie van de Afferdense en Deestse Waarden beschreven. Hierbij wordt veelvuldig verwezen naar het inrichtingsplan uit 1999, alsmede het uitgevoerde milieueffect-rapport. Op een aantal aspecten is het inrichtingsplan uit 1999 in de loop der tijd aangepast, onder andere naar aanleiding van verschillende informatiebijeenkomsten voor de bevolking. De basis van het inrichtingsplan blijft echter ongewijzigd en wordt derhalve mogelijk gemaakt in voorliggend bestemmingsplan.

5.1 Randvoorwaarden en uitgangspunten

In deze paragraaf worden de randvoorwaarden en uitgangspunten beschreven die zijn gehanteerd om te komen tot het ontwerp voor de inrichting van de Afferdense en Deestse Waarden.

5.1.1 Waterbeweging en morfologie

Vanuit rivierkundig perspectief zijn voor de herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden een aantal randvoorwaarden opgesteld waarvan de belangrijkste twee luiden:

- de veiligheid tegen overstroming mag bij de huidige maatgevende afvoer en bij de toekomstige verhoogde maatgevende afvoer niet in gevaar komen. Uitgegaan wordt van een noodzakelijke verlaging van de maatgevende hoogwaterstanden met 6 cm;
- de scheepvaart mag niet belemmerd worden door gemiddelde en tijdelijke aanzandingen in het zomerbed.

De andere voorwaarden zijn:

- de stabiliteit van de bandijken, oever- en stroomgeleidende werken mag niet worden aangetast door erosie tijdens hoogwatersituaties;
- de morfologische processen in de uiterwaard en in de geul moeten stabiel zijn (geen snelle aanzanding of erosie en ongewenste verlegging van de nevengeul);
- geen onaanvaardbare toename van kwel.

5.1.2 Ecologie

Behoud bestaande natuur

Vanuit de ecologie wordt behoud van de bestaande natuurwaarden en waardevolle ecotopen voorgestaan, zoals:

- stroomdalvegetatie nabij de oude kades;

- bestaand wilgenbos;
- moerasgebied langs de dijk;
- het oude tichelgatencomplex;
- de zandige graslanden van de oeverwal met stroomdalsoorten.

Natuurontwikkeling

In de uiterwaarden zijn door bekading de stroomsnelheden zo laag dat de afzetting van klei en slib is gaan overheersen. De ecologische kwaliteit van de hier aanwezige wateren en vegetaties is door deze lage stroomsnelheden en afzetting van klei en slib verschaald: Een groot deel van de specifieke riviergebonden soorten ontbreekt. Voor het ecologisch herstel van de zandrivier is op de eerste plaats meer ruimte nodig voor afzetting en erosie (steilrandvorming) van zanden. Dit proces wordt bevorderd door de stroomsnelheden te vergroten. De aanleg van een permanent meestromende zandige nevengeul door de uiterwaard vormt hiervoor de basis. De ecologische wensen hiervoor zijn:

- Permanente stroming ten behoeve van voedsel- en zuurstofvoorziening voor stroomminnende soorten.
- Variatie in waterdiepte en oevervormen met flauwe hellingen kleiner dan 1:10 en relatief steile hellingen groter dan 1:5;
- Gebruik maken van het aanwezige grind in de ondergrond (t.b.v. specifieke organismen) aan de westzijde van het gebied.

Daarnaast wordt gestreefd naar:

- Het inrichten van de buitenkaadse delen van de uiterwaarden bij Deest en Druten zodat dynamische oeverzones ontstaan waar de vorming van zandplaten, periodiek meestromende zandige geulen, oeverwallen, rivierduinen en hoogwaterpoelen e.d. weer kan optreden;
- Een stelsel van aangetakte wateren met een variatie in omstandigheden (eezijdig aangetakt, periodiek meestromend en permanent meestromend) die eveneens de diversiteit aan ecologische waarden vergroot;
- moerasvorming in geïsoleerde wateren, waarin een bijpassende flora en fauna zich kan ontwikkelen.

5.1.3 Landschap

Het is de bedoeling om de bestaande landschappelijke waarden te behouden en te ontwikkelen. Derhalve wordt er gestreefd naar:

- behoud van het open karakter van de fronten van Druten en Deest;
- ontwikkeling van een aaneengesloten boscomplex;
- behoud en ontwikkeling van een duidelijk herkenbaar lijnenpatroon;
- behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden.

5.1.4 Recreatie

Er wordt gestreefd naar behoud en ontwikkeling van aanwezige recreatieve waarden. De beleving en waardering van natuur en landschap staan hierbij voorop. De recreatieve mogelijkheden zijn gericht op de bevolking van Afferden, Deest en Druten, waarbij de uiterwaard voor eenieder toegankelijk blijft.

Een uitgekiende zonering en inrichting van de uiterwaard moet er voor zorgen dat de bezoekers zich vrij kunnen bewegen door het gebied zonder schade te doen aan de gewenste natuur.

5.1.5 Overig

Door het gebied lopen een aantal kabels en leidingen. Dit geldt voornamelijk voor de bedrijven en de woningen op de hoogwatervrije gebieden en de nautische verlichting op de kribben in het zomerbed. Tevens bevinden zich in het gebied een aantal nutsleidingen (zoals een bovengrondse hoogspanningsleiding) van bovenregionaal belang.

5.2 Het inrichtingsplan

5.2.1 Algemeen

Het inrichtingsplan bestaat uit een aantal kenmerkende ingrepen (zie bijgaande figuur). De meest in het oog springende ingreep is de aanleg van een meestromende nevengeul. Deze geul staat in verbinding met de Waal door een inlaat- en een uitlaatconstructie. Het bestaande tichelgat oostelijk buitendijks van Deest zal als zandvang functioneren. Aan het begin van de nevengeul wordt een regelwerk aangelegd om de afvoer te kunnen reguleren. Daarnaast wordt een tweede regelwerk in de directe omgeving van de brug aangelegd, zodat het ingesloten eiland dat ontstaat bereikbaar is. De oevers van de nevengeul worden flauw aangelegd zodat slikvelden ontstaan. Voorzien is dat tussen de dijk en de nevengeul een grasruigte ontstaat waarbij onderhoud plaatsvindt door middel van jaarrondbegrazing. De locatie leent zich beter voor grasruigte dan voor hooiland; het gaat om een laaggelegen terrein aan de noordzijde van de dijk. In een eerdere fase van het project werd nog rekening gehouden met een overgangperiode met hooiland waarbij verarming van de bodem optreedt. Gebleken is dat een

Inrichtingsplan Afferdense en Deestse Waarden, 2007 (uitgangspunt inrichtingsplan 1999)

dergelijke tussenfase niet noodzakelijk is.

Op de hoogwatervrije terreinen wordt ooibos ontwikkeld dat aansluit op het bestaande ooibos bij het tichelgatencomplex.

Het zuidelijke deel van het hoogwatervrije terrein, Turksweerd, zal worden afgegraven. Verder zullen waar mogelijk alle gebouwen in de uiterwaard worden gesloopt behalve de voormalige steenovens die een onderkomen aan vleermuizen biedt. De meidoornhagen op de hogere randen (voor zover deze niet liggen in de zone die verlaagd wordt) en de zandige graslanden van de oeverwal met stroomdalachtige soorten, blijven bestaan en komen er een aantal poelen en moerasachtige laagten.

Met de inrichting wordt beantwoord aan de opdracht een lokale verlaging van het Maatgevend Hoog Water (MHW) van 6 cm te realiseren.

Binnen het ontwerp wordt ruimte geboden voor de manier waarop met de af te graven grond wordt omgegaan. Voor de mogelijke alternatieven voor het bergen van grond en de daarbij optredende effecten is een milieueffect-rapport (MER) opgesteld. In paragraaf 5.3 is een samenvatting van dit rapport opgenomen en is aangegeven wat de consequenties zijn voor dit bestemmingsplan.

Terreintype	Aantal hectare in het inrichtingsplan
Open water	80
Poelen	4
Slikken	33
Gras / Ruigten	83
Hooiland	44
Ooibos (hardhout)	19
Ooibos (zachthout)	19
Kade	1

5.2.2 Waterbeweging en morfologie

Veiligheid tegen overstroming

Naast ecologische en landschappelijke overwegingen speelt het aspect van veiligheid tegen overstroming een belangrijke rol in het ontwerp voor de Afferdense en Deestse Waarden. Het ontwerp moet immers een bijdrage leveren aan de verlaging van de maatgevende hoogwaterstanden (de taakstelling van het project), door toename van maatgevende afvoer van 15.000 m³/s naar 16.000 m³/s.

De belangrijkste ingrepen in het ontwerp, die tot verlaging van maatgevende hoogwaterstanden leiden zijn:

- aanleg van permanent meestromende nevengeul;
- gedeeltelijke verwijdering en verlaging zomerkade;
- verlaging van een deel van de uiterwaard.

Scheepvaart

Het inrichtingsplan voor de Afferdense Deestse Waarden heeft morfologische effecten op de vaarweg in de Waal. In het ontwerp is als randvoorwaarde

meegenomen dat hinder voor de scheepvaart, die door lokale aanzandingen wordt veroorzaakt, niet mag ontstaan.

De morfologische reactie van de rivier op de permanente wateronttrekking door de nevengeul bestaat uit drempelvorming in het zomerbed. De drempel ontstaat direct benedenstrooms van de inlaat van de nevengeul en heeft een *permanent* karakter. De grootte van deze aanzanding is afhankelijk van de hoeveelheid water die aan de hoofdgeul wordt onttrokken. De permanent meestromende geul, die in de uiterwaard wordt aangelegd, zal worden voorzien van een regelwerk waarmee de afvoer kan worden gecontroleerd. De dimensies daarvan worden zo gekozen dat de permanente bodemverhoging in de hoofdgeul tot een acceptabele waarde wordt beperkt. Als maximale jaargemiddelde aanzanding wordt hierbij 20 cm aangehouden. Indien deze aanzanding hinder voor de scheepvaart oplevert zal die worden weggebaggerd.

Door herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden nemen ook tijdelijke morfologische effecten in de vorm van aanzanding van het zomerbed tijdens hoogwater toe. Bij het passeren van een hoogwatergolf zal een significant deel van de stroming door de uiterwaarden gaan. Dit gebeurt reeds in de huidige situatie, echter na de herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden zal de verdeling van hoogwaterafvoer veranderen. In de huidige situatie zou bij de maatgevende afvoer ca. 45% van de hoofdgeulafvoer door de uiterwaarden stromen. In de nieuwe situatie wordt dit ca. 60%. Bovendien zal de uiterwaard eerder meestromen dan vroeger. Als een hoge rivierafvoer voldoende lang aanhoudt, zal dit tot een lokale sedimentatie in het zomerbed leiden. De aldus ontstane drempel wordt (deels) opgeruimd door de natuurlijke processen als de stroming bij dalende waterstanden zich weer in het zomerbed concentreert. Het resterende deel van deze aanzanding, voor zover hinderlijk voor de scheepvaart, zal moeten worden verwijderd middels onderhoudsbaggeren. Gebaseerd op gegevens uit Posthoorn (1998) wordt de maximale aanzanding op het traject van de Afferdense en Deestse Waarden in het zomerbed bij een hoogwater geschat op 20.000 m³.

De huidige stand van de wetenschap laat geen al te nauwkeurige uitspraken toe over drempelvorming in het zomerbed ten gevolge van de aanleg van de nevengeul. In het ontwerp wordt getracht daar zo goed mogelijk mee om te gaan. Daarnaast wordt als een extra randvoorwaarde aan het project gesteld dat de ontwikkelingen in de Afferdense en Deestse Waarden regelmatig worden gecontroleerd om, indien nodig, afdoende maatregelen te kunnen nemen.

Stabiliteit bandijk en constructies

De permanent meestromende nevengeul in het ontwerp wordt op een afstand van ten minste 100 m van de bandijk aangelegd. De twee locaties waar deze geulen binnen de zone van 100 m komen, bestaan uit de reeds aanwezige plassen, zodat er geen verandering t.o.v. de huidige situatie zal ontstaan. Ook de uiterwaard wordt niet binnen een zone van 100 m vanaf de bandijk vergraven. De stroomsnelheden langs de bandijk zullen lokaal met 10-20% toenemen (Svasek, 1999). Na overleg met het Polderdistrict Groot Maas en Waal is gebleken dat deze snelheden royaal binnen de veiligheidsmarge van

de bandijk blijven. Gebaseerd op deze gegevens wordt geconcludeerd dat de stabiliteit van de bandijk niet aangetast wordt.

Stabiliteit nevengeul

De duurzaamheid van het ontwerp heeft betrekking op morfologische effecten in de nevengeul en die in het winterbed. Voor het nieuwe inrichtingsplan is de grootte van deze effecten niet kwantitatief bepaald. Er wordt echter wel aangegeven hoe de effecten zodanig te beïnvloeden zijn dat de morfologische stabiliteit van het ontwerp toeneemt.

Bij de inlaat van de nevengeul wordt water en sediment aan het zomerbed onttrokken. Zonder ingrijpen veroorzaakt het sediment aan het begin van de nevengeul een drempel die uiteindelijk de nevengeulafvoer blokkeert. De grootte van de hoeveelheid onttrokken sediment en daarmee de snelheid van de drempelopbouw hangt direct af van het onttrekkingsdebiet.

Drempelvorming in de inlaat van de nevengeul zal ondervangen worden door een zandvang waarmee de hoeveelheid zand die de nevengeul bereikt, beperkt wordt. Met een reguleringswerk aan het begin van de nevengeul, in de directe omgeving van de brug, wordt de water- en sedimentonttrekking en daarmee de drempelopbouw beperkt. De zandvang is voorzien in de reeds bestaande tichelgaten in het oostelijke deel van de Afferdense en Deestse Waarden. De zandvang zal initieel op 2 m+NAP worden aangelegd, d.w.z. 1,5 m onder het niveau van de drempel in het regelwerk. Als gevolg van sedimentatie zal de diepte en dus de effectiviteit van de zandvang met de tijd afnemen. Wanneer de zandvang opgevuld is zal de sedimentatie en drempelvorming in de nevengeul beginnen, met de afsluiting ervan als gevolg. Om dat te voorkomen, zal de zandvang voor die tijd uitgebaggerd worden. Met de huidige kennis is de snelheid van aanzanding slechts zeer grof in te schatten op ruim een decimeter per jaar (van Wijngaarden, 1997). Dit houdt in dat de zandvang na ruim 10 jaar vol zal sedimenteren. Echter, gezien de zeer grote onzekerheid van deze schatting zal de diepte in de zandvang met een enige regelmaat worden gecontroleerd.

In het benedenstroomse deel van de nevengeul zijn de stroomsnelheden gedurende een groot deel van het jaar zo laag (75% van de tijd lager dan 0.25 m/s) dat sedimentatie van slib kan worden verwacht (Posthoorn, 1998). De grootte van de slibvracht kan worden beperkt door middel van het reeds genoemde reguleringswerk aan het begin van de nevengeul, in de directe omgeving van de brug. De slibvracht en de afzetting ervan in de uiterwaard nemen toe bij afwisselend versnellende en vertragende stroomsnelheden en bij toename van de uiterwaardafvoer. Overmatige aanslibbing in de nevengeul, vooral in het laagste, smalle gedeelte kan zijn waterafvoerende functie aantasten. Een te grote vermindering van de diepte leidt tot een ongewenste groei van riet en waterplanten in het onderste (smalle) deel van het profiel, dat tot het blokkeren van de afvoer bij lage waterstanden kan leiden. Daarom zal de nevengeul regelmatig worden geïnspecteerd. Sedimentafzettingen die leiden tot een kleiner profiel dan waarvan uitgegaan is voor het effect op de maatgevende waterstand zullen worden verwijderd. Met betrekking tot de uitschuring van de geulbodem wordt geconstateerd dat de stroomsnelheden in de nevengeul zo laag zijn dat er geen problemen met de overmatige verticale erosie worden verwacht. De nevengeul volgt het reliëf van het omliggende terrein. Hiermee wordt bereikt dat bij hogere waterstanden, waarbij de uiterwaard mee stroomt, de stroombanen de geul

volgen. Hiermee wordt de horizontale erosie van de geul zo veel mogelijk voorkomen. Bij de nadere uitwerking van het ontwerp zullen de potentieel erosiegevoelige locaties in de geul in kaart worden gebracht. Op die plekken zal indien noodzakelijk een beschermende laag klei worden aangebracht.

Kwelbezwaar

De aanleg van de nevengeul en het vergraven van de Afferdense en Deestse Waarden kunnen leiden tot doorsnijding van doorlatende lagen in de uiterwaard. Als de doorlatende lagen (zandbanen) in de uiterwaard doorlopen naar binnendijkse gebieden kan dit leiden tot toename van het kwelbezwaar binnendijks. Dit treedt alleen op indien de kwel binnendijks uit de zandbanen niet wordt tegengegaan door een ondoorlatende laag (klei).

In opdracht van Rijkswaterstaat heeft Witteveen en Bos onderzoek gedaan naar maatregelen waarmee de kweltoename wordt weggenomen die is ontstaan ten gevolg van de werkzaamheden in de Afferdensche en Deestsche Waarden tussen 1995 en heden, alsook de mogelijke kweltoename die zou kunnen ontstaan na uitvoering van het *inrichtingsplan*. De resultaten van dit onderzoek zijn verwoord in het rapport 'Onderbouwing varianten maatregelenpakket 9 kwelmaatregelen Afferdensche en Deestsche Waarden' (projectcode DRT30-3, 14 januari 2010). Er zijn 8 maatregelenpakketten onderzocht. Deze maatregelenpakketten zijn afgevalen op basis van afwegingen als technische uitvoerbaarheid en beperkte effectiviteit. Dit heeft geleid tot een maatregelenpakket 9 waarbinnen 4 varianten onderscheiden zijn die het kwelprobleem geheel oplossen. Het meest wenselijk is een binnendijkse variant die bestaat uit maatregelen om de grondwaterstandverhoging te voorkomen en uit maatregelen om de toename van de afvoer op te vangen (berging). In dit rapport is dan ook een binnendijkse variant geselecteerd, waarmee het kwelprobleem in de beheerfase geheel wordt opgelost. In deze variant wordt verhoging van de grondwaterstand voorkomen met horizontale drainage achter de dijk op openbaar gebied met waar nodig aanvullend verticale drainage. Daar waar dit niet tot afdoende oplossing leidt, wordt aanvullend perceelsdrainage aangebracht op percelen van eigenaren die mee willen werken.

5.2.3 Ecologie

Behoud van bestaande natuurwaarden

Het moerasgebied langs de dijk, de meidoornhagen op de hogere randen, de oude kades met stroomdalvegetatie, de openheid van het middengebied en de zandige graslanden van de oeverwal met stroomdalsoorten zijn opgenomen in het aangepaste ontwerp. De meestromende nevengeul wordt aangelegd door het oude tichelgatencomplex met opgaande begroeiing met wilg. Hierdoor zal een deel van het bestaande zachthoutoibos verloren gaan. Aansluitend aan het tichelgatencomplex naar het oude steenfabrieksterrein is de ontwikkeling van zachthoutoibos overgaand in hardhoutoibos gepland. De bestaande natuurwaarden worden derhalve zoveel mogelijk behouden.

Natuurontwikkeling

Uitgaande van een inrichting met de dubbele doelstelling veiligheid en natuur kunnen laaggelegen ecotopen optimaal tot ontwikkeling worden gebracht en

is ruimte voor inpassing van een beperkte oppervlakte hooggelegen ecotopen die karakteristiek zijn voor het rivierengebied. Belangrijkste doel is het herstellen van processen en ecotopen die vroeger aanwezig waren in nevengeulen of in het zomerbed. Dit vereist een vergroting van de dynamiek en diversiteit zoals beschreven in paragraaf 2.3.2. De permanent meestromende nevengeul is één van de belangrijke onderdelen van het plan om deze doelstelling te realiseren. Voor de Afferdense en Deestse Waarden leiden deze doelstellingen en de aanwezige omstandigheden tot de volgende keuzes voor te ontwikkelen watertypen en (natte) ecotopen.

Permanent meestromende nevengeul

In het verleden waren de uiterwaarden rijk aan kenmerkende planten en dieren. Vooral de soorten die afhankelijk zijn van stromend water zijn verdwenen. Om de stromingsminnende soorten terug te krijgen wordt een meestromende geul door de uiterwaard gelegd. Dit is van belang voor zeldzame vissoorten, zoals alver en serpeling, bepaalde insecten en wellicht een vogelsoort als de kleine zilverreiger.

Dynamische oeverzones en zandplaten

Met name in de oeverzones van de nevengeul kunnen deze ecotopen tot ontwikkeling worden gebracht. Door oeverbeheer en de vorm van landgebruik ontstaan mogelijkheden om zandige rivieroeveren en stranden, oeverwallen en (hoogwater)geulen te ontwikkelen. Deze omstandigheden leveren een rijk bodemleven dat van belang is voor steltlopers.

Zacht- en hardhoutooibos

Zacht- en hardhoutooibos zijn in het rivierengebied typerende elementen. Deze bossen zijn nu niet of nauwelijks aanwezig in de uiterwaarden. Aan de oostzijde van het gebied zal aansluitend aan het bestaande tichelgatencomplex uitbreiding plaatsvinden van het areaal zachthoutooibos. Dit gebied zal regelmatig worden overstroomd. Deze delen liggen laag en zijn goed ontwaterd. Hardhoutooibos is voorzien op de huidige steenfabrieksterreinen. Door de zandige, goed doorluchte bodem, ontwikkelt zich naar verwachting een soortenrijk bostype als wilg, eik, iep en es. Deze bossen zijn geschikt voor zangvogels en reigersoorten, zoals wellicht de Kwak.

Geisoleerde, natte moerassige laagten

Het aantal tichelgaten in het gebied wordt uitgebreid. In de laagste delen ontstaan relatief stabiele, natte/vochtige situaties. Hier kunnen zich moerasvegetaties ontwikkelen. Deze plekken zullen ook geschikt zijn voor vogelsoorten (o.a. zangvogels), die kenmerkend zijn voor moeras en/of open water. Niet al te diepe, geisoleerd gelegen plassen zijn bovendien een geschikte plek voor amfibieën zoals kikkers en salamanders.

Stroomdalgrasland

De westelijke buitenkaadse delen op de Rijswaard vormen de meest kansrijke plaats voor de ontwikkeling van stroomdalgrasland.

In de graslanden op deze zandige plekken kunnen zich karakteristieke stroomdalplanten vestigen. Dergelijke droge bloemrijke graslanden zijn ook vanuit faunistisch oogpunt van belang voor onder meer insecten.

Begraasde graslanden en ruigten/hoiland

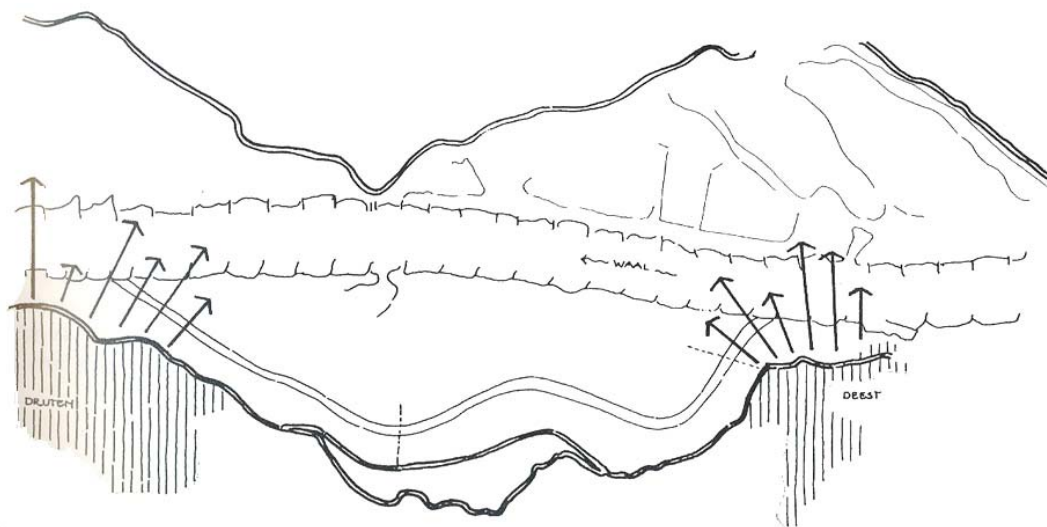
Bij een relatief intensief graasbeheer zullen zich op de lagere (vochtige) delen geknikte vossestaartvegetaties ontwikkelen. Deze graslanden zijn ook interessant voor weidevogels. Het grasland zal zich vooral ontwikkelen aan de zuidzijde van de nevengeul.

Door aanleg en ontwikkeling van bovenstaande ecotopen wordt de ecologische waarde van de Afferdense en Deestse Waarden vergroot. Er ontstaat meer riviergebonden dynamiek, de diversiteit neemt toe en bestaande ecologische waarden worden verder ontwikkeld.

5.2.4 Landschap

De volgende keuzen geven richting aan de verdeling en zonering van de verschillende beeldbepalende elementen over de Afferdense en Deestse Waarden:

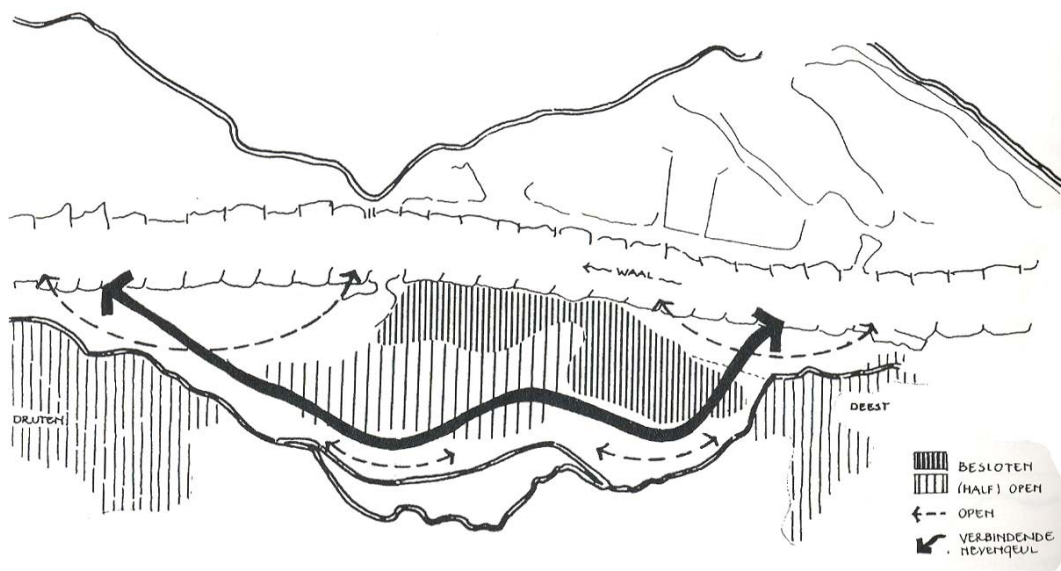
- De fronten van Deest en Druten behouden hun open karakter. Hierdoor blijft zicht mogelijk op en over de rivier en richt het oog zich over het weidse en steeds wisselende landschap van de rivier.
- *Het besloten ooboscomplex*; De oostzijde van de uiterwaard en de steenfabrieksterreinen vormen een aaneengesloten hardhout- en zachthoutoobos. Hierdoor ontstaat een aaneengesloten besloten gebied. De nevengeul stroomt langs en door het tichelgatencomplex aan de oostzijde van het gebied. Het bestaande bosgebied zal op deze plek worden vergroot en gaat aan de noordzijde geleidelijk over in het hardhoutoobos op de hoger gelegen oude steenfabrieksterreinen.
- *Het (half)open brede stroomgebied*; Het middendeel van de uiterwaard krijgt een breed en open karakter. Hier kan de nevengeul, binnen de gestelde randvoorwaarden van veiligheid en scheepvaart, de gelegenheid krijgen om te eroderen. Bovendien wordt ten behoeve van moerasvorming aan de noordwestzijde van het middengebied een tweetal diepere ontkleiningen uitgevoerd.

De fronten van Deest en Druten behouden hun open karakter

Bron: Inrichtingsplan Afferdense en Deestse Waarden (van der Perk, 1996)

- *Het (half)open grazige stroomgebied;* Dit gebied sluit ten westen aan bij het open brede middengebied. Het kent een afwisseling van: diepere delen, reliëfvolgende- en terrasvormige ontkleiningen op verschillende hoogten. Door begrazing zal het gebied grotendeels open blijven met verspreid wat struweel.
- *Zandige oeverwal;* Het zandige gebied op de oeverwal van de Rijswaard ontwikkelt zich zo mogelijk tot een nog hoger gelegen rivierduin. Het open karakter blijft gehandhaafd. Hierdoor komen de landschappelijke en ecologische potenties van het gebied optimaal tot wasdom.
- Als verwijzing naar het verleden behoudt een aantal perceelscheidingen en de zomerkade een duidelijke landschappelijke functie in de uiterwaard.

Openheid en beslotenheid

Bron: Inrichtingsplan Afferdenschse en Deestsche Waarden (van der Perk, 1996)

De aanwezige tichelgaten, de terp Turksweerd en de voormalige steenoven op het hoogwatervrije terrein blijven behouden als cultuurhistorische elementen. Uitgangspunt van het rijksbeleid op het gebied van archeologie is duurzaam behoud van het bodemarchief. Is dit niet mogelijk, dan wordt ernaar gestreefd de in het bodemarchief aanwezige informatie te bewaren door die aan dit archief te onttrekken door opgravingen.

In het gebied is een archeologische vindplaats aanwezig in de nabijheid van de geplande nevengeul. Het betreft een zeldzame nederzetting uit de Vroegromeinse tijd. Een gedeelte van dit terrein is tijdens een ontgroning reeds onderzocht door amateur-archeologen. Het resterende gedeelte is zo omvangrijk en complex, dat voorzover dit binnen het te vergraven gedeelte ligt, het op professionele wijze opgegraven moet worden. Een gedeelte van de vindplaats ligt buiten de te vergraven gebieden. In hoofdstuk 4.8 wordt hier nader op ingegaan.

5.2.5 Recreatie

Door de inrichting wordt de uiterwaard meer divers dan in de huidige situatie. Er ontstaat meer afwisseling van water en land, er zullen verschillende

vegetatietypen ontstaan en er zal meer dierenleven te zien zijn (m.n. vogels). Dit zal de recreatieve aantrekkelijkheid vergroten. De recreatieve mogelijkheden zijn gericht op de bevolking van Afferden, Deest en Druten, waarbij de uiterwaard voor eenieder toegankelijk blijft.

Zonering van recreatief medegebruik door inrichtingsmaatregelen

Er komen geen 'verboden-toegangs-borden' in de uiterwaard. Een uitgekende zonering en inrichting van de uiterwaard leidt de bezoekers door het gebied zonder schade te doen aan de in het gebied voorkomende natuurwaarden. Een belangrijk zoneringinstrument is de geplande nevengeul. Deze zal op twee plaatsen oversteekbaar zijn.

Dit leidt tot een zonering van het recreatief medegebruik in drukkeren en minder drukke delen. Het 'drukt' is het rond de kernen Deest en Druten. Iets minder druk is het gebied ten zuiden van de nevengeul. Het oostelijk deel van het eiland wordt vrij rustig, terwijl de rest van het eiland rustig is.

Uitloop bij de dorpen en ten zuiden van de nevengeul

De lokale bevolking kan op een paar plaatsen vanuit de dorpskernen bij de rivier komen. Bovendien wordt het vanuit de woonkernen mogelijk een wandeling door de uiterwaard te maken.

Aan de westzijde bij Druten wordt over de oeverwal en door het deel van de uiterwaard ten zuiden van de nevengeul een rondlopend wandelpad aangelegd. Dit pad start bij de veerstoep bij Druten en vervolgt de oeverwal van de Rijswaard in oostelijke richting. Het pad loopt vervolgens langs de zuidkant van de nevengeul. De wandeling voert daarna over het hoger gelegen deel tussen twee delen van de strang uit 1830 en sluit dan via de zomerkade aan op de dijk.

Naast de huidige mogelijkheid om te vissen in geïsoleerde wateren ontstaan andere mogelijkheden voor sportvissers door de aanleg van de meestromende nevengeul.

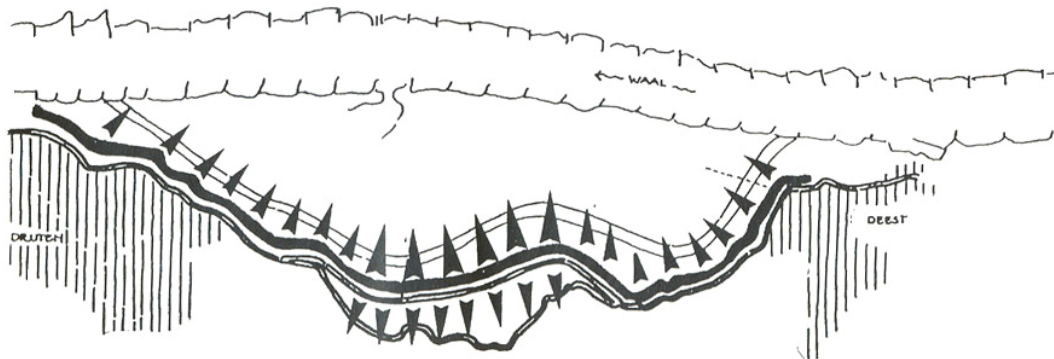
Het ingesloten eiland dient om ontdekkingstochten naar de natuur te ondernemen. De door de nevengeul ingesloten delen van de uiterwaard zijn vrij, maar moeilijk toegankelijk. Mensen die in dit deel van het gebied van de dynamische natuur willen genieten, zullen hier moeite voor moeten doen. Dit eiland zal door zijn belevingswaarde hoog gewaardeerd worden en bij de mensen de ervaring achterlaten, dat ze zich betrokken voelen bij natuur en landschap van rivier en uiterwaard. Door zijn relatief geïsoleerde ligging zal het eiland niet massaal bezocht worden. Ook via georganiseerde excursies biedt de beherende organisatie de bezoekers gelegenheid het gebied te beleven.

Gradiënt in intensiteit van de recreatie op het eiland

Binnen het eiland ontstaat een gradiënt van extensieve naar zeer extensieve recreatie van de oostkant van het eiland naar de westkant. Dit gebeurt door te sturen met de toegankelijkheid en inrichting. Belangrijk structurerend element voor de zonering van het gebied is wijziging van de ontsluiting van het gebied. Het toekomstige eiland is nu aan twee kanten ontsloten. De oostelijke ontsluiting wordt gewijzigd; die door het centrum van de uiterwaard vervalft. Daar staat tegenover dat in het westen van de uiterwaard een verbinding met de kern Druten wordt aangelegd.

Infopanelen

Op een aantal plaatsen in het gebied wordt de recreant geïnformeerd over de natuur en landschapontwikkeling in de Afferdense en Deestse Waarden door infopanelen. Ze geven uitleg over de inrichting van de uiterwaard. De

De dijk langs de uiterwaard biedt fietsers en wandelaars een prachtig uitzicht op natuur, cultuur en landschap van de uiterwaard. De dijk zal ook uitsluitend bestemd worden voor deze beide doelgroepen. Dit betekent dat het gemotoriseerde verkeer gefaseerd van de dijk wordt teruggedrongen.

Bron: Inrichtingsplan Afferdenschse en Deestse Waarden (van der Perk, 1996)

infopanelen komen op de volgende plaatsen: één op de nieuwe dijk door de uiterwaard nabij Afferden, één aan de Deestse en één aan de Drutense kant van de uiterwaard.

5.2.6 Bedrijvigheid

Zoals reeds in hoofdstuk 2 is genoemd is op het terrein van de voormalige steenfabriek Turksweerd een mestverwerkingsbedrijf (champignonmest) aanwezig. In het kader van de plannen voor de herinrichting van de uiterwaarden wordt het bedrijf niet in de huidige functie voortgezet. Het zuidelijk deel van het hoogwatervrije terrein zal worden afgegraven. De terp Turksweerd, alsmede de voormalige steenoven op het hoogwatervrije terrein, blijven wel als belangrijke cultuurhistorische elementen in het landschap aanwezig.

De bestaande scheepswerf Ravestein valt buiten de herinrichtingsplannen voor de Afferdense en Deestse Waarden en buiten dit bestemmingsplan. De bestaande geluidzone in het plan voor zover gelegen binnen het plangebied van dit bestemmingsplan wordt overgenomen, aangezien de scheepswerf als gezoned gebiedsterrein in de zin van de Wet geluidhinder is aangewezen (zie ook paragraaf 4.2).

Daarnaast ligt ook een gedeelte van de geluidzone van Scheepswerf Dodewaard BV, gevestigd aan de overzijde van de Waal in de gemeente Neder-Betuwe, in het plangebied.

5.2.7 Wonen

Daar waar in de huidige situatie in het buitendijks gebied van de Afferdense en Deestse Waarden wordt gewoond, wordt deze functie gehandhaafd. Zoals reeds in hoofdstuk 2 is verwoord betreft het een viertal woningen (twee vrijstaande woningen en een twee-onder-één-kap woning) die aan de

Waalbandijk 107-111, tegenover de Ambtshuisstraat, liggen. Daarnaast is er een vrijstaande woning op slechts enkele tientallen meters van de Waal gesitueerd. Deze woning wordt zowel in de huidige situatie alsook in de toekomstige situatie ontsloten door een geheel verharde toegangsweg die in verbinding staat met de Waalbandijk. In verband met de beoogde nevengeul wordt hiervoor wel een brug aangelegd. Opgemerkt wordt dat de toegangsweg eenzelfde hoogteligging krijgt als nu het geval is.

5.2.8 Overig

Nutsvoorzieningen

Zoals genoemd bevinden zich in het gebied een aantal nutsleidingen van bovenregionaal belang. Deze behouden hun functie en zullen indien nodig moeten worden verlegd of verdiept. De bovengrondse hoogspanningsleiding blijft aanwezig.

Het is uit financieel oogpunt niet wenselijk om kabels en leiding tijdelijk te verleggen of verdiepen. Daarom kan met het verwijderen van kabels en leidingen pas worden begonnen als duidelijk is welke leidingen in stand moeten worden gehouden. Dit is afhankelijk van de eigendomssituatie van gronden en gebouwen.

Kunstwerken

Naast de grondwerkzaamheden zullen een aantal kunstwerken moeten worden aangelegd. Zo zal er een inlaatconstructie moeten worden aangebracht om er voor te zorgen dat er zo weinig mogelijk sediment van het bodemtransport in het zomerbed door de nevengeul wordt ingenomen en de hinder voor de scheepvaart als gevolg van dwarsstromen wordt beperkt. Tevens zal er een uitlaatconstructie moeten worden aangebracht om te voorkomen dat er hinderlijke dwarsstromen voor de scheepvaart optreden. Ter plaatse van de in- en uitlaatconstructie van de nevengeul zal moeten worden bekeken welke effecten deze constructies hebben op de bodemligging van het zomerbed en welke eventuele maatregelen hiertegen moeten worden ondernomen. Vooral bij de inlaatconstructie zal dit effect hebben omdat het zomerbed van de Waal ter plaatse een duidelijke neiging tot uitschuring vertoont.

In de nevengeul moet een regelwerk worden aangebracht om het onttrekkingdebiet voldoende klein te houden. Het regelwerk zal worden aangebracht op de plaats waar de nevengeul de oostelijke zomerlade doorsnijdt.

Tussen de inlaatconstructie en het regelwerk wordt een zandvang aangelegd om te voorkomen dat neerslaan van het 'zwevend' sediment in de nevengeul zal plaats vinden.

De detaillering van de kunstwerken, waaronder ook de bereikbaarheidsconstructie naar het 'eiland', moet nog worden uitgewerkt.

5.3 Functies en bestemmingen

Zoals gezegd wordt in dit bestemmingsplan een herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden mogelijk gemaakt, waarin de natuurontwikkeling een belangrijke rol speelt. De gronden waarop de nieuwe en (deels) bestaande functies een plaats krijgen zijn bestemd volgens de landelijke "Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008" (SVBP 2008).

Het reeds genoemde inrichtingsplan is de basis voor een vertaling naar een meer 'juridische' verbeelding met bijbehorende planregels.

Bijna het gehele gebied tussen de Waalbandijk en de rivier de Waal is opgenomen binnen de bestemming 'Natuur', waarin zowel de bestaande natuurwaarden van de Afferdense en Deestse Waarden alsook de nieuwe natuurdoelstellingen mogelijk worden gemaakt. De gronden met de bestemming Natuur zijn anderzins bestemd voor natuurgebied (oobossen, grasruigtes, zandige graslanden, poelen, etc.) de berging van oppervlaktewater en extensieve (dag) recreatie.

De bebouwingmogelijkheden binnen deze bestemming zijn zeer beperkt. Wel blijven de voormalige steenovens, die een onderkomen aan vleermuizen bieden, gehandhaafd.

Zoals uit het inrichtingsplan blijkt is de meest in het oog springende ingreep de aanleg van een permanent meestromende nevengeul die daarmee een bijdrage levert aan de verlaging van de maatgevende hoogwaterstanden van de Waal. Deze is op de plankaart middels een specifieke aanduiding weergegeven. Ter plaatse van deze aanduiding mag de grond tot maximaal PM m NAP worden afgegraven.

De geul staat in verbinding met de Waal door een inlaat- en een uitlaatconstructie. Ook deze zijn middels een specifieke aanduiding op de plankaart aangeduid.

Door de aanleg van de nevengeul komt de bereikbaarheid naar het toekomstige 'eiland' onder druk te staan. Hierop wordt een tweetal bruggen geplaatst: een in het oosten van het plangebied, nabij de kern Deest, en een in het westen, nabij de kern Druten. De precieze locatie van deze bruggen is nog niet bekend, zodat op de plankaart een zoekzone voor deze kunstwerken is opgenomen. De bruggen zorgen voor een verbinding met het 'vaste land' en sluiten aan op de Waalbandijk. Hierdoor is het gebied ook voor (extensief) recreatief gebruik toegankelijk.

Conform de bestaande bestemmingsplanregeling is een drietal locaties in de uiterwaard eveneens als Bedrijf bestemd. Het betreft de kleidepots van Wienerberger, waarop een wijzigingsbevoegdheid is gelegd. Aangezien de gronden uitsluitend mogen dienen voor de opslag van klei is geen bouwvlak opgenomen.

De bestaande woningen zijn opgenomen binnen de bestemming 'Wonen'. In deze bestemming is, in afwijking van de vigerende regeling, middels bouwvlakken aangegeven waar de hoofdgebouwen mogen worden opgericht. Het aantal woningen en de maximale goot- en bouwhoogte is eveneens van de plankaart af te lezen. Aangezien woningen conform de Beleidslijn Grote Rivieren worden gerekend tot activiteiten die niet aan de rivier gebonden zijn ('nee, tenzij' – activiteiten) is niet meer dan 10% uitbreiding van bestaande gebouwen toegestaan. Bij grotere uitbreidingen dat 10% is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Ook voor de woningen is in de bijlage van de voorschriften behorend bij dit bestemmingsplan een tabel opgenomen waarin de bestaande oppervlakten van de gebouwen is weergegeven, evenals de uitbreiding die, middels vrijstelling, is toegestaan. De bij de woningen behorende (voor)tuinen zijn met een aparte 'Tuin' bestemming aangeduid. De tuin dient vrij te blijven van gebouwen.

Overeenkomstig de bestaande situatie is de rivier de Waal, evenals de zandwinplas, positief bestemd middels de bestemming 'Water'. Ditzelfde geldt voor de Waalbandijk, met dien verstande dat deze binnen de bestemming 'Verkeer' is opgenomen. Direct ten noorden van deze bestemming is de dubbelbestemming 'Waterkering' gelegd. Dit betekent dat de belangen ter bescherming van het water hier voorrang genieten. Overigens geldt deze dubbelbestemming ook voor de bestemmingen 'Bedrijf', 'Wonen' en 'Tuin' ten noorden van de dijk. Andere (bouw)activiteiten mogen alleen plaatsvinden als de belangen van de waterstaat niet onevenredig worden geschaad en vooraf advies is ingewonnen bij de beheerder van de waterkering.

6 JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is gebruik gemaakt van de notitie "Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008" (SVBP2008), bindende afspraken met betrekking tot de opbouw en de presentatie van het bestemmingsplan (digitaal en analoog)" van het Ministerie van VROM en "Op de digitale leest", standaard aanbevelingen voor de kaart en de planregels van het digitaal uitwisselbare bestemmingsplan, een uitgave van het Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting.

De SVBP2008 is een landelijke standaard en opvolger van de SVBP2006, en is op 1 januari 2010 verplicht geworden. De basis is gelegd in de nieuwe Wro, die op 1 juli 2008 in werking is getreden. In de Wro is de verplichting opgenomen dat voor het maken, beschikbaar stellen en gebruiken van digitale plannen de RO standaarden en regels 2008 van toepassing zijn. De standaarden zijn wettelijk verankerd door middel van een Ministeriële regeling als uitvoeringsregeling van het Besluit ruimtelijke ordening.

6.2 Analoge verbeelding

Voor de ondergrond van de verbeelding is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart van Nederland (GBKN, 2008), waar nodig aangevuld met de kadastrale kaart en gegevens aan de hand van luchtfoto's. Straatnamen en huisnummers zijn op de kaart weergegeven. De kaart is op een schaal van 1:5000 geplote. De kaart is opgesteld conform het SVBP 2008.

In de legenda op de plankaart is de versie van het bestemmingsplan vermeld (voorontwerp/ontwerp/vastgesteld). Verder staat de noordpijl in de legenda aangegeven.

Het bestemmingsplan "Afferdense en Deestse Uiterwaarden" is in hoofdzaak een ontwikkelingsgericht plan, met een globale eindbestemming Natuur voor de herinrichting van de uiterwaarden, het behoud van bepaalde bestaande natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Voor de bestaande woningen en bedrijven in het gebied zijn nauw begrensde bouwvlakken en bebouwingsmogelijkheden opgenomen.

Binnen de op de plankaart aangewezen bouwvlakken zijn gebouwen en andere bouwwerken toegelaten. Alleen als dat in de voorschriften is bepaald, zijn ook buiten het bouwvlak andere bouwwerken en/of gebouwen toelaatbaar.

Verder kunnen ook de maximale goot- en bouwhoogtes van de plankaart worden afgelezen.

De codes voor de bestemmingen (bijv. -B- voor bedrijf) en aanduidingen staan in het bestemmingsvlak en gelden voor het gehele bestemmingsvlak (inclusief het daarin opgenomen bouwvlak), tenzij die werking in het

bestemmingsvlak met scheidingslijnen is beperkt tot een gedeelte van het bestemmingsvlak.

6.3 Planregels

Voor de planregels is de gestandaardiseerde opbouw uit de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 gebruikt. De analoge plankaart en planregels zijn ingericht volgens het SVBP 2008. Tevens zijn de planregels afgestemd op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden.

In de planregels is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met Inleidende regels (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de bestemmingsregels, de algemene regels (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de overgangs- en slotregels. Daarbij staan de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde.

Ook de regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijken van de bouwregels;
- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijken van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- Wijzigingsbevoegdheid.

Opgemerkt wordt dat een bestemmingsregel niet alle elementen bevat, dit verschilt per bestemming.

6.4 Artikelgewijze toelichting

Artikel 1 en 2 Begrippen en wijze van meten

In de standaardregels zijn de begripsomschrijvingen en de wijze van meten opgenomen zoals deze verplicht zijn voorgeschreven door SVBP 2008.

Artikel 3 _____ Bedrijf:

De bestaande bedrijvigheid (kleidepots) in het gebied heeft een bedrijfsbestemming gekregen. Voor de kleidepots is geen bouwvlak aangegeven zodat daar ook geen gebouwen kunnen komen. Andere bouwwerken, zoals hekwerken, zijn wel toegestaan.

Vanwege de situering in de uiterwaarden hebben de bedrijven een maatbestemming gekregen. Dat betekent dat ter plaatse van de aanduiding 'kd' alleen kleidepots zijn toegestaan en geen andere bedrijvigheid.

De kleidepots zijn tijdelijk. Het bedrijf Wienerberger is op zoek naar een andere locatie. Zodra dat rond is zullen de huidige kleidepots worden

beëindigd. Daartoe is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Na beëindiging van de opslag van klei kan de bedrijfsbestemming worden gewijzigd in een natuurbestemming of in de bestemming Water.

Artikel 4 Natuur:

Deze bestemming heeft tot doel om de landschappelijke en ecologische waarden van de uiterwaarden te behouden en te versterken. Belangrijke elementen daarin zijn de stroomdalvegetaties nabij oude kades, het bestaande wilgenbos, het moerasgebied langs de dijk, het oude tichelgatencomplex, de zandige graslanden van de oeverwal en het voorplantingshabitat van de kamsalamander in een oude strang. De biotopen en landschappen die horen bij afzetting en erosie van rivierzanden alsmede bij een stelsel van aangetakte wateren, zandige geulen, oeverwallen, rivierduinen en hoogwaterpoelen worden eveneens versterkt. Ook de open fronten van Deest en Druten worden als landschappelijke waarde beschermd.

Verder genieten de schoorsteen Turkswaard en de steenovens van de voormalige Steenfabriek Deest bescherming in deze bepaling. Daarnaast wordt een permanent meestromende nevengeul met inlaat- en uitlaatconstructie (aanduiding op de plankaart) planologisch mogelijk gemaakt.

Artikel 5 Tuin:

In de tuin zijn geen gebouwen toegestaan. Wel toegestaan zijn andere bouwwerken zoals schuttingen, speeltoestellen en tuinmeubilair.

Artikel 6 Verkeer:

Deze bestemming is gebruikt voor zowel de doorgaande verkeerswegen, alsook voor ontsluitingswegen zonder doorgaande verkeersfunctie.

Artikel 7 Water:

De gronden die bestemd zijn voor 'water' hebben als vanzelfsprekend betrekking op de waterberging (waaronder begrepen groene en/of natuurlijke oevers), waterhuishouding, waterlopen en vijvers.

Artikel 8 Wonen:

In de bestemming Wonen is er voor gekozen om de gebruikelijke systematiek om de bouw mogelijkheden te koppelen aan hoofdgebouwen en bijgebouwen, te hanteren.

De definiëring van hoofd- en bijgebouwen bleef in het verleden voor problemen zorgen terwijl ruimtelijk alleen het onderscheid tussen hoofdmassa (voor op het perceel en gebruikt voor de woonfunctie) en bijbehorende gebouwen van belang is.

Tegelijkertijd werd voor de bouwvoorschriften aangesloten bij begrippen die niet van de plankaart konden worden afgelezen (zoals het bouwvlak dat wel is).

Dat is aanleiding geweest om de huidige systematiek van de bouwvoorschriften niet langer op te hangen aan de definiëring als hoofdgebouw of als bijgebouw/aan –en uitbouw, maar te koppelen aan het op de plankaart aangewezen bouwvlak of het gebied buiten het bouwvlak

In deze voorschriften worden de bouw mogelijkheden voor gebouwen dan ook zoveel mogelijk gekoppeld aan de op de plankaart zichtbare vlakken: "binnen het bouwvlak" of "buiten het bouwvlak".

Voor een goede ruimtelijke ordening is namelijk vooral de toelaatbare functie(s) en de toelaatbare bouw massa van belang. De toelaatbare functies worden geregeld door op de plankaart een bestemming aan te wijzen en daarvoor in de voorschriften een bestemmingsomschrijving op te nemen (bijvoorbeeld Wonen). De toelaatbare bouw massa wordt geregeld door voor de hoofd massa een bouw vlak op de plankaart aan te wijzen en buiten dat bouw vlak slechts een beperkte bouw massa (in hoogte en oppervlakte) toe te staan.

Die nieuwe regeling ziet er in grote lijnen als volgt uit. Zoals gezegd zijn op de plankaart bestemmingsvlakken aangewezen, met daarbinnen één of meer bouw vlakken. Voor de gedeelten van het bestemmingsvlak die niet worden bestreken door een bouw vlak is de term "buiten het bouw vlak" gebruikt.

Voor de hoofd massa op het perceel is het bouw vlak aangewezen. In de bouw voorschriften is vervolgens geregeld dat het bouw vlak volledig mag worden bebouwd (met gebouwen) tot maximaal de op de plankaart aangeduide goot- en bouw hoogte. In de regel is binnen het bouw vlak hogere bebouwing toelaatbaar dan daarbuiten.

Buiten het bouw vlak zijn slechts de bestaande en geïnventariseerde gebouwen toegestaan. De oppervlakten van de bestaande gebouwen buiten het bouw vlak is opgenomen in de tabel: oppervlakten wonen. Voor de in de tabel genoemde oppervlakten binnen het bouw vlak is het bouw vlak op de plankaart gezet. Het bouw vlak is strak om de bestaande gebouwen gelegd. Het bouw vlak mag dan ook volledig worden bebouwd.

De goothoogte van de gebouwen buiten het bouw vlak mag maximaal 3 meter bedragen en de nokhoogte van een kap maximaal 5 meter.

Artikel 9 Waarde - Archeologie:

Dit is een dubbelbestemming hetgeen betekent dat het behoud van de archeologische waarden voor de bouw mogelijkheden van de onderliggende bestemming Bedrijf of Natuur gaat (een voorrangregeling). Pas als de archeologische waarden voldoende zijn afgewogen kan gebruik worden gemaakt van de bouw mogelijkheden op grond van de bestemming Bedrijf, of Natuur.

Artikel 10 Leiding - Hoogspanningsverbinding:

Deze dubbelbestemming is gebruikt voor de bovengrondse hoogspanningsverbinding. Daarmee moet worden voorkomen dat er gevoelige activiteiten plaatsvinden onder de hoogspanningsleidingen die gevaar voor personen en goederen opleveren of die het leidingentransport/onderhoud leidingen belemmeren (hoge bebouwing).

Artikel 11 Waterstaat - waterkering:

Deze dubbelbestemming is gebruikt om de waterkerende functie van de dijk te beschermen. Deze bestemming gaat in conflicterende situaties dus voor op de onderliggende (natuur)bestemming.

Artikel 12 Waterstaat-Waterstaatkundige functie:

Deze dubbelbestemming is gebruikt om de waterbergende, watervoerende en waterkerende functie van de uiterwaarden te beschermen. Deze bestemming gaat in conflicterende situaties dus voor op de onderliggende natuurbestemming. Daar waar vanwege de waterstaatsdoeleinden doorstroming is gewenst, maar de natuur zich zodanig ontwikkelt dat die doorstroming wordt belemmerd, kan uit hoofde van de waterstaat worden ingegrepen ten koste van de natuur.

Artikel 13 Anti-dubbelregel

In het Besluit ruimtelijke ordening is hiervoor een standaard bepaling opgenomen. Het Bro verplicht om deze bepaling in het bestemmingsplan op te nemen.

Artikel 14 Algemene bouwregels

Hierin is een bepaling opgenomen waarmee bestaande en in het verleden vergunde afwijkingen positief worden bestemd. De in het verleden vergunde maatvoering en situering is maatgevend, ook als die afwijkt van de bouwregels zoals opgenomen onder de bestemmingen.

Voorts is ten behoeve van dakkapellen en dakopbouwen een regeling opgenomen waarmee de voorgeschreven goothoogtes ten behoeve van een dakkapel of dakopbouw kan worden overschreden.

Artikel 15 Algemene gebruiksregels

Deze algemene gebruiksregels geven aan welke soorten gebruik in ieder geval worden gezien als gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Deze bepaling is van toepassing op het gebruik binnen alle in het plan voorkomende bestemmingen.

Artikel 16 Algemene aanduidingsregels

In deze regel is ter signalering opgenomen dat er een geluidszone –industrie over het plangebied ligt waarbinnen geen nieuwe geluidgevoelige bestemmingen zijn toegestaan.

Artikel 17 Algemene afwijkingsregels

In dit artikel zijn algemene afwijkingsregels opgenomen die van toepassing zijn binnen het gehele plangebied.

Artikel 18 Algemene wijzigingsregels

De regels bevatten wijzigingsbevoegdheden als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening. Middels een algemene wijzigingsregel kunnen bestemmings- en bouwgrenzen en grenzen van aanduidingen op de plankaart in beperkte mate worden verschoven.

Artikel 19 Overgangsrecht

Deze overgangsregels zijn overgenomen uit het Besluit ruimtelijke ordening. De grootste verandering ten opzichte van de tot voor kort gebruikelijke overgangsregels is dat de peildatum voor bouwen en gebruik, gelijk is getrokken. Ook voor het bouwen is nu de datum van inwerkingtreding van het bestemmingsplan beslissend. Dat was voorheen de datum van de

terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. De wetgever heeft met die gelijkshakeling beoogd eenduidigheid te scheppen.

Bij het tenietgaan van bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen bestaat de mogelijkheid om terug te bouwen. Onder een calamiteit wordt hier verstaan: een verwoesting door een onvermijdelijk, eenmalig, buiten schuld van de indiener van de bouwaanvraag veroorzaakt onheil.

Artikel 20 Slotregel

Hier is bepaald hoe de regels van dit bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

De herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden is een project van Rijkswaterstaat en wordt gefinancierd vanuit de Rijksbegroting. Rijkswaterstaat heeft Boskalis BV en Dekker van der Kamp opdracht gegeven het project uit te voeren.

Tussen Gemeente en Rijkswaterstaat zijn afspraken vastgelegd dat alle plan- en uitvoeringskosten, waaronder eventuele planschade op grond van artikel 6.1 Wro voor rekening van Rijkswaterstaat komen. Het kostenverhaal is daarmee afdoende verzekerd, zodat geen grondexploitatieplan is vereist.

8 OVERLEG EN INSPRAAK

8.1 Inspraak en vooroverleg

Het voorontwerp-bestemmingsplan met het hoofdstuk over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieu-effectrapport heeft met ingang van 11 september 2008 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In die periode zijn in totaal 8 reacties ontvangen. Deze reacties zijn beantwoord in de Nota Inspraak en Vooroverleg behorende bij het bestemmingsplan en plan-MER Afferdense en Deestse Uiterwaarden die deel uit maakt van het bestemmingsplan.

8.3 Zienswijzen Ontwerpplan

PM